

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminecă

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 160—
Pe o jumătate de an Lei 80—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă Poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petic 8 Lei pentru fiecare publicație

LA INVIERE

Satul doarme învăluit într-o liniște de mormânt.

E atâtă pace în văzduh . . . Doar adierea de vânt primăvăratec mai fosnește, alintând crengile înmugurite ale pomilor, iar jos în vale, pârâul ce aleargă grăbit peste pietri, își murmură cântul gălcoșilor.

Dar iată că la răsărit se desenează pe cer o geană luminoasă. Stelele trudele clipește tot mai des, apoi se sting pierind în albastrul nesfârșit al cerului.

Șoapte tainice se aud pe uliști: Grupuri, grupuri de credincioși primeniți de serbătoare urcă spre bisericuța din deal. Ei zoresc, căci vor să ajungă la Înviere.

La chemarea clopotelor e prea târziu. De aceea pornesc din vreme și se strâng în fața bisericii, unde așteaptă sosirea preotului. Câteva luminări licăresc sfioase, ca niște licurici, în mijlocul credincioșilor . . .

Dar deodată . . . ușiile bisericii se deschid și preotul învesmântat în odăjdii strălucitoare pășește în mijlocul poporenilor. El a fost primul, care a sosit la biserică.

Služba începe. Cu vocea pătrunsă de horul bucuriei, preotul rostește cuvintele isbăndei: „Hristos a înviat”, „Adevărat că a înviat” răspund cu evlavie credincioșii. Iar din grupul cântăreților izbucnește deodată imnul sfânt al Învierii: Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând . . .

Melodia se revarsă dulce peste sat pierzându-se departe pe câmpiile dimprejur. Câteva păsărele trezite din somn își înfrășesc ciripitul lor cu imnul ce se înalță spre Creatorul. Astăzi toate ființele preamăresc pe Cel ce a înviat din morți . . . Ce frumos e la Înviere!

Astăzi ziua Învierii mat trezește în sufletele noastre o nădejde: E nădejdea unui trai mai ușor mai omenesc. La sârma Țării stă astăzi guvernul dorit și voit de masele poporului. El e chemat să vindece neajunsurile pricinuite Țării de nepriceperea guvernelor trecute. Spre el se îndreaptă nădejțile celor mulți și neajutorati.

Frumoasa noastră Patrie cu bogățiile ei neprețuite ajunsese într-o stare de plâns. Președintul se încuibase mizeria și ne-cinstea.

Dar iată că ziua Învierii noastre din stricăciune a sosit. Un nou suflu slăbănogăste astăzi în țară. Sus la cârmă stau bărbați luminați, cinstiți, muncitori și iubitori de neam.

Conducerea lor ne îndreptățește a nădăjdui în ziua de mâine. Deci să ne bucurăm și de a doua înviere. C. Hagea.

Politica agrară a guvernului

Declarațiile dlui ministru Ion Mihalache

La adunarea generală a Uniunii Camerilor de Agricultură, dl ministru al agriculturii Ion Mihalache a spus următoarele:

Agricultura n'a trecut nici odată printr-o criză așa de grozavă, ca acum. S'a înregistrat foamele mare mai ales în Basarabia. Guvernul a făcut opintiri extraordinare pentru a da cât mai în grabă ajutoare.

Seceta grea din anul trecut a deschis toate aceste răni. Dar nu ea le-a produs, ci proasta politică economică dusă de câțiva ani încoace. Acest lucru a produs nenorocirea de azi.

Lipsa noastră de organizare ne-a adus cea mai mare pacoste. Avem o criză agricolă generală: una de producție, una de credit și una de desfacere a produselor. Lipsa de pieți de desfacere în agricultură, viticultură și produse animale se datorește tot greșitei politici economice.

Se ajunsese cu taxe de 10 mii lei la exportul unui bou. Au pus apoi vamă mare pe produsele industriale ce ne veniau, și atunci și vecinii noștri ne-au boicotat produsele noastre animale. Tot astfel s'a întâmplat și cu fructele noastre.

În ceea ce privește grâul nostru, se poate spune, că nu avem ce duce pe piețele streine. Dar și puținul ce-l avem nu e curat: E plin de măzărice și gluten.

Politica de producție a industriei în paguba agriculturii, ne-a adus cel mai mare rău. Priviți Basarabia cea agricolă, care azi e complet săracită.

Noi vom pași pe calea cea nouă. Ne trebuie o clasă de plugari înstăriți și numai apoi va fi nevoie și de-o industrie națională. Azi ne trebuie un plug bun și eficient, oii de unde ar veni.

Trebue să organizăm școalele noastre de agricultură. Mica proprietate trebuie pusă pe baze cooperative. Vom veni cu legi, în toamna viitoare, cari privesc organizarea producției agricole.

Trebue revizuit tariful vamal imediat, trebuiesc asigurate piețele de desfacere. Trebuie imediat un credit agricol. În țară nu sunt bani, iar din streinătate e greu să ne vină fără o organizare a agriculturii. Trebuie să aducem capital din streinătate prin organizații independente de stat.

Pentru mica proprietate se va veni cu o bancă centrală, care va da creditele trebuincioase. Ne trebuie și un credit agricol hipotecar, pentru marea și mijlocia proprietate. Oferle avem destule din streinătate.

Statul va pune temeliile unui mare institut de credit agricol cu capital strein.

Vom face cu puțință și alte credite agricole. Acum ne ocupăm de semănăturile de primăvară. Creditul trebuincios nu-l avem, dar vom recurge la băncile din Capitală.

Cele spuse de dl ministru Mihalache sunt cuvinte de aur. Numai de i-ar ajuta Dumnezeu, să le poată înfăptui cât mai curând. Noi îi dorim din tot sufletul. Căci în chipul acesta vom înainta și se va ușura viața țărânimii noastre.

De vorbă cu cetitorii noștri

În altă parte a gazetei noastre, am urât și acum ca și în alți ani, serbători fericite tuturor cetitorilor și colaboratorilor noștri. Am urât sărbătorii fericite tuturor celor ce înțeleg și sprijinesc munca ce-o depunem, pentru ridicarea și luminarea poporului nostru.

Ne-am apropiat și de data aceasta de cetitorii noștri cu acea dragoste nefățărită, care le-am arătat-o timp de 37 ani, de când am început munca noastră.

Multe și grele au fost piedecile, ce ni s'au pus în cale, în decursul acestui timp. Greutăți materiale și răutăți omenești, opreliști nedrepte și uneltiri mișelești, toate au vrut să înăbușe glasul nostru pus în slujba adevărului. Am stărnit însă neînfrânți în lupta ce am pornit-o.

Ne-am ales dela început de fină luminarea poporului nostru. Ne-am propus să-l slujim cu învătățuri frumoase, cu sfaturi folositoare, cu îndrumări cinstite și binevoitoare. Nu ne-am bălăcit nici odată în noroiul uriclos al patimilor omenești. Am îndepărtat în todeauna dela noi apucăturile mojicești, clevețirile și cuvintele insultătoare. Am căutat mereu să slujim pe căile cele mai cinstite interesele Neamului nostru. Am fost în todeauna tălmăcitorii durerilor celor umiliți și ne-îndreptățiți.

În scris am căutat să rămânem o gazetă poporală. Am scris în todeauna în graiul simplu și frumos al poporului.

Sunt atâtea alții cari au lucrat și lucrează cu totul altfel decât noi. Au tipat, au injurat, au preamărit pe unii și au stropit cu noroiu pe alții. Au amăgit poporul și l-au înșelat. S'au folosit de apucături permise și nepermise.

Unii ca aceștia însă nu au mers mult pe calea apucată. Poporul nostru care e atât de bun și cuminț, i-a descoperit repede și s'a îndepărtat de el. Lui nu-i trebuie porcărit și figanie. El are lipsă de lumină și cultură adevărată. Și noi pentru asta muncim. Redacția.

Desbaterile parlamentului

Camera

Sedința dela 18 Martie

Înainte de a se intra în ordinea de zi, dl Virgil Cherciu, deputat naț.-țăr., roagă pe dl ministru al instrucțiunii și al lucrărilor publice, să ia măsuri ca absolvenții școlilor tehnice universitare din țară să fie primiți în corpul tehnic superior, dela care acum sunt înlăturați și în care sunt primiți absolvenții ai școlilor din străinătate, pe motiv că aceștia sunt specializați.

Dl Horia Maniu, deputat majoritar, întreabă pe dl ministru al industriei, dacă are cunoștință, în ce stare de ruină se găsesc de prezent bogățiile și întreprinderile statului din județul Hunedoara, Cere să se facă o anchetă (cercetare) în acest scop.

Dl Romulus Dan (socialist) adresează o comunicare dlui ministru de interne, în legătură cu darea pe nedrept în judecată a unor țărani din Calincăuți, jud. Hotin. Darea în judecată a făcut o un jandarm, pe motiv că vreo 400 țărani ar fi turburat liniștea, aranjând un joc la Crăciun.

Dl V. V. Haneș, naț.-țăr., întreabă pe dl ministru al instrucțiunii, asupra măsurilor ce crede să ia, pentru a nu mai fi tot mereu schimbați profesorii secundari definitiv, apoi cu privire la examenele de capacitate și încadrările profesorilor secundari.

Dl deputat naț.-țăr. Alexandrache aduce dlui ministru de instrucție: Cu ocazia clădirii unui internat la Bârlad, s'au făcut nereguli de către arhitectul-antreprenor. Acesta, în tovărășie cu deputatul liberal Ștefan Galiu, au încasat sume de bani de două-ori, una dela comitetul școlar, alta dela minister. Cu această ocazie, Galiu și-a refăcut și casa sa din Bârlad. Roagă pe dl ministru să ordone cercetare contra celor vinovați.

Dl Nic. Șeitan, învățător și deputat majoritar, face o comunicare asupra situației învățătorilor, în multe părți ale țării. Mulți învățători sunt supuși la o adevărată cerșetorie și la umilinți înjositoare pentru situația lor, din cauză că percepșorii nu le-au plătit salariile de 3—4 luni, sub cuvânt că n'au bani în casa.

Dl Ion Leon, deputat lupist, anunță o interpelare asupra faptului, că încassarea impozitelor nu se poate face regulat din cauza îngrijitoare, care dăinuiește în țară. Cere să i se pună la dispoziție tablourile cu numele tuturor diurniștilor numiți dela 15 Noemvrie încoace.

Legea pentru organizarea cooperativelor

Intrându-se în ordinea de zi, se continuă discuția legii pentru organizarea cooperativelor. A ajuns la cuvânt

Dl Hans Hedrich, deputat sas de Târnavă mare, care spune între altele: În materia aceasta a cooperației s'au făcut multe legi până acum. În anul trecut dl fost ministru Lupu încă a schimbat legea cooperației. Schimbările atât de repetate în legislația cooperației se datoresc faptului, că în această materie există două concepții (păreri fundamentale): una concepția tutelară, adică aceia că statul trebuie să țină cooperativele sub stricta sa supraveghere; alta, concepția chiar contrară, aceia care crede că statul trebuie să dea cooperației cea mai mare libertate.

Oratorul încheie cu următoarele cuvinte: Cerem guvernului să țină seamă de doleanțele în această materie ale tuturor popoarelor, cari locuiesc între granițele acestei țări și deci și de doleanțele minorităților cooperatori. În

credința, că glasul nostru va fi ascultat, declar că votăm proiectul în discuție.

Dl N. Iorga despre cooperație

Luând cuvântul dl Iorga spune între altele: Se susține de mulți, că cooperația a început în România pe vremea lui Spiru Haret. E părere greșită. Haret n'a fost începutul mișcării cooperatiste. Micul învățător, preotul dela sat, aceștia au fost la noi începutul mișcării cooperatiste.

A venit apoi acel memorabil congres dela Galați, acum 20 ani. Cooperatorii au susținut acolo, să se lase cooperației cea mai largă autonomie (neatârănare). Liberalii, însă, cari erau pe atunci la guvern, susțineau că cooperația are nevoie de supravegherea statului. Mișcarea nu avea bani. Statul i a dat. Liberalii au învins. Foarte rău. Cooperația ar fi ajuns mult mai departe, dacă n'ar fi luat bani de acolo, de unde sunt imbițați din anumite interese. Cooperația s'a vândut, s'a politicianizat, s'a birocratizat, s'a perdut.

Legea de față îi dă libertate. Dar numai o jumătate de libertate, care este ca o perină, pe care omul trudit își odihnește capul. Mișcarea cooperatistă e încă la începutul ei. Desvoltarea ei se face treptat și greu, dar se face. Cooperația este una din cele mai importante forme de viață economică. N'o înțelegeți, n'o înăbușiți, n'o înfășați.

Dl Lotar Răducanu, socialist: Până acum nu a existat o mișcare cooperatistă mai întinsă la noi în țară. Și chiar dacă a fost, ea a avut o bază capitalistă. Legea de față face un pas mare înainte, dar nu chiar cel așteptat. Noi socialiștii vom vota această lege, dar ne rezervăm dreptul, ca la discuția pe articole să propunem unele schimbări și completări.

Dl Rudolf Brandsch, deputat sas, recunoaște că legea de față prezintă un progres neatins de legile în această materie, votate până acum. Exprimă mulțumiri guvernului și declară, că votează legea.

Sedința de noapte

Se deschide la orele 10 seara și se continuă discuția asupra cooperației. La cuvântul

Dl prof. Mironescu, deputat naț.-țăr., care face un istoric al cooperației în luptă cu capitalismul bancar. Între altele a spus: În anii din urmă, cooperația a fost împiedecată în desvoltarea ei prin: criza economică, scăderea leului, specula băncilor mari și lipsa de capital la cooperative. — Până la războiu n'au fost în țara noastră decât cooperative de credit, adică bănci populare. După războiu s'au născut și cooperative de producție și consum. Dar în urma crizei economice și a scăderii leului, aceste cooperative — deși sunt cele mai folositoare — s'au desvoltat prost.

Pentru bunul mers al cooperației, și pentru ca ea să poată ține piept capitalismului, trebuie să lămurim pe săteni, arătându-le rostul cooperației, modul cum se organizează și se conduce o cooperativă. Deci: însuflețire pentru cooperație și ajutor din partea statului. Ambele condiții le are legea de față, de aceea este bine-venită.

Dl Gr. Ivăncescu, majoritar: Învățătorii și preoții dela sate au avut un mare rol în îndrumarea sătenilor spre cooperație. Se face un pas mare înainte.

Dl Al. Popescu, majoritar: Prin legea aceasta se pune încă o piatră la temelie democrației. Țăranul român atât de blând, atât de harnic și curat la suflet, a fost până acum năpăstuit și împiedecat să se organizeze în cooperative, pentru a putea lupta contra cametei.

Sedința dela 19 Martie.

La comunicări, dl Gavril Oșianu, deputat național-țărănist de Sălaj, cere guvernului să oprească deschiderea cârciumelor în satele din Ardeal și Banat, în zilele de Duminecă și serbători.

Dl Voicu Nițescu, ministrul Ardealului, răspunde între altele: O delegație a cârciumarilor din Ardeal și Banat m'au rugat să intervin pe lângă dl ministru al muncii, ca acesta să permită deschiderea cârciumelor în zilele de serbători. Am întrebat în această chestiune și pe prefecții din ținuturile respective. Aceștia mi-au răspuns, că toată populația cere, ca să se susțină hotărârea închiderii cârciumelor în zilele de serbătoare. În fața acestei situațiuni, am intervenit pe lângă dl ministru al muncii să susțină hotărârea închiderii cârciumelor în zilele pomenite, în Ardeal și Banat, ba dacă va crede de euviință, să extindă această hotărâre și asupra restului țării.

Dl Ion Răducanu, ministrul muncii: Măsura închiderii cârciumelor Dumineca și serbătorile, nu numai că va fi menținută în Ardeal și Banat dar — mai mult — va fi extinsă și asupra vechiului Regat, Basarabiei și Bucovinei. — E nevoie deasemenea, ca pe viitor să oprim cu desăvârșire deschiderea de noi cârciume, iar în locul cârciumelor cari se vor desființa, să deschidem ceainării, ori case de sfat. Am dat ordonanța numită, cu gândul de a obișnui pe săteni să petrească Dumineca și zilele de serbătoare în altfel, nu înfundându-se ca până acum în cârciume. În această direcție se poate face mult bine pentru populația dela sate. Eu rog Camera să mă ajute în opera începută.

Părintele Spănu (majoritar) face o comunicare dlui ministru de finanțe, vestindu-i unele abuzuri ale comisiunilor de impunere, alcătuite din agenți liberali, cari șicanează populația din motive și scopuri politice.

Dl T. Bulău, deputat majoritar, roagă pe dl ministru de comunicații, să-i pună la dispoziție dosarele referitoare la furniturile de îmbrăcăminte pentru personalul căilor ferate.

Domniasa are informații, că cu aceste furnituri s'au făcut afaceri necurate.

Dl V. Pantazopol, majoritar, roagă pe dl ministru al artelor, să-i pună la dispoziție actele, din cari să se vadă cum s'au împărțit fondurile de propagandă artistică și de încurajare a artiștilor și scriitorilor în ultimii patru ani de zile.

Guvernul și cooperația

Intrându-se în ordinea de zi, la discuția proiectului de lege asupra cooperației.

Dl Ion Leon, deputat lupist, citește o declarație în numele partidului lupist, prin care spune că nu votează legea cooperației.

Dl I. G. Duca, liberal: Recunosc că într'adevăr cooperația a mers rău, mai ales după războiu. Totuși partidul liberal a făcut tot ce a putut pentru susținerea mișcării cooperatiste. Asta însemnează, că motive pe deasupra puținței noastre, au slănjinit-o. Proiectul nefiind în vederile noastre, reprezentanții partidului liberal nu-l vor vota.

Cuvântarea raportorului Perlețeanu

Dl raportor Perlețeanu a spus între altele: Reprezentanții partidului liberal au observat, că suma de 500 milioane lei, pe care Statul o dă drept împrumut cooperației, nu e de ajuns. Eu le amintesc, că în anul trecut, când s'a votat legea cooperației a dlui Dr. Lupu, acesta susținea, că: Dl Vintilă Brătianu i-a făgăduit sutele de milioane, de care va avea nevoie pentru a putea da bani efraimii

băncilor populare. Dl V. Brătianu, fiind de față, i-a observat dlui Lupu: „în ce privește bani, nu te răzima pe mine.”

Proiectul acesta de lege nu este, desigur, ceva cu totul complet. A recunoscut-o însuși dl ministru Răducanu. S'a făcut, ce s'a putut, pentru îndreptarea relelor, de care suferă cooperația. Deocamdată noi suntem mulțumiți, cu ce am făcut. Și suntem convinși că prin ceea ce am făcut se va putea respira la aer și la lumină în cooperație.

Răspunsul ministrului muncii

Dl Ion Răducanu, ministrul muncii, a luat cuvântul spre a răspunde deputaților cari au vorbit la legea cooperației. Dl ministru a ținut o pătrunzătoare cuvântare, stăruiind asupra importanței acestei legi. În rezumat, dl ministru Răducanu a spus:

Sunt mulțumit cu felul cum a decurs discuția în jurul legii. S'a recunoscut faptul, că acest proiect înseamnă un pas înainte în dezvoltarea cooperației. Proiectul de lege în discuție, nu este opera de azi a unui om. Toți cooperatorii, din toate regiunile țării, au primit proiectul și l-au studiat, făcându-și observările lor, de cari s'a ținut seamă după putință.

Dacă în România cooperația n'a prosperat, nu e numai din cauza situației economice de după războiu, ci și din cauza stărilor politice de după războiu. Țăranul nostru n'a avut cuvânt în această țară. Țăranul român, deși improprietărit, a rămas tot un iobag sub o dictatură lașă. Socotim că de azi începe o eră (viață) nouă, sănătoasă, pentru mișcarea cooperatistă. Legea noastră formează un cadru larg, în care cooperația se va putea desfășura în libertate.

Dl Duca a criticat controlul ce vrem să-l introducem noi. Dl Dr. Lupu încă a prevăzut controlul Centralei cooperativelor, care era la rândul ei controlată de Centrala băncilor populare. Codul Lupu da o autonomie (neatârănare), dar o autonomie fără răspundere, în vreme ce noi dăm cooperației o autonomie sprijinită pe respectul muncii și al banului public.

Noi suntem cei cari vrem să sugrumăm autonomia? Câtă falșitate în ținuta liberalilor. Gazetele lor mă invinovălesc, că merg prea înainte, pe când aici în Cameră, dl Duca mă invinuește că nu sunt destul de înaintat. Între principiul tutelar (controla severă a statului) și acel al totalei autonomii, eu am ales calea de mijloc. — Ceeace facem noi, nu este decât o datorie față de credințele noastre politice, o datorie față de nevoile mari ale țării. Acest proiect de lege face parte din programul nostru și este spre binele economiei naționale.

După această luminoasă cuvântare, proiectul e luat în considerare. Ședința se ridică la orele 7½ seara, anunțându-se pentru ora 9½ seara

Ședința de noapte

care se deschide la orele 9½, când s'a început discuția pe articole a legii cooperației. Prezintăndu-se, în ultimul moment, la 60 de amendamente (proponeri de schimbări în paragrafii legii), dl ministru Răducanu roagă adunarea să încuviințeze o scurtă suspendare a ședinței, pentru a studia amendamentele.

La redeschiderea ședinței, articolele legii sunt votate cu diferite modificări, cari însă nu schimbă baza legii. La art. 36 se primește amendamentul dlui deputat Lungu, prin care se spune, că: Membrii consiliilor de administrație ale cooperativelor nu pot fi în același timp membri ai consiliilor de administrație ale unor societăți comerciale (bănci) cu scopuri la fel ca ale cooperativelor.

Dl deputat Landau (evreu din Basarabia) a cerut, ca cooperativele evrești din

Basarabia încă să se poată bucura de favorurile legii cooperației (bani mei efini, scutire de timbre etc.). Cererea a fost respinsă, pe motiv că societățile evrești din Basarabia sunt mai mult bănci pe acțiuni, decât cooperative. — Toți paragrafii legii au fost votați până la 12 ore noaptea, când s'a ridicat ședința.

Ședința dela 20 Martie

La începutul ședinței se fac câteva comunicări, de mai puțină importanță. Apoi se trece la continuarea discuției asupra legii contractelor de muncă. (Această discuție fusese întreruptă câteva zile, pentru a se vota codul cooperației).

Ce spune dl Iorga

Foarte bine s'a făcut, că nu s'a introdus în lege obligământul contractului colectiv, (E peste puțină, ca într-o țară tânără ca a noastră, să se fi făcut așa ceva. Redacția foii). Ne trebuie o altă viață morală, pentru a împăca cele două categorii — nu clase — patronul și muncitorul. Această viață morală trebuie s'o creiem. Va fi atunci vremea, când munca nu va mai fi socotită ca un blestem, de care să căuțăm a ne debarasa. Capitalul este munca strânsă, iar muncitorul trebuie să cruțe din rodul muncii sale atâta, cât îi este necesar pentru a-și îmbunătăți viața de toate zilele. Numai astfel vom putea ajunge la munca spornică, la munca organizată, la munca folositoare țării noastre.

Dl I. Mirescu, deputat socialist, ia cuvântul și vorbește pe larg asupra legii, din punctul de vedere al muncitorimii. Oratorul e secretarul general al celor aproape 400 de syndicate afiliate în confederația generală a muncii. Susține, că la noi în țară drepturile muncitorimii au fost încălțate. Legea de față dă multe libertăți, dar tot mai lasă unele bănueli. Timpul de 4 ani pentru ucenicie, e prea lung. Contractul colectiv nu l mulțumește pe deplin. Cu toate acestea, oratorul încheie: Noi considerăm legea de față un început laudabil și de aceea o vom vota.

Dl M. Văgănescu, majoritar: Întreprinderile industriale mai mari ar trebui să clădească căminuri de adăpost pentru muncitori. Aei lucrătorii se poată găsi, în orele de repaus, o baie, o carte de cetit. Declară, că votează legea.

Dl Nic. Bratu, deputat majoritar, ia cuvântul și vorbește ca patron al unei firme românești, care există în Ardeal de aproape 50 ani și unde de 20 ani aplică contractul colectiv, care e introdus în toate tipografiile din Ardeal. Oratorul se ocupă în mod amănunțit cu dezvoltarea noastră în industrie și comerț, ținând seamă de mica industrie și comerțul mic, unde sunt cele mai multe elemente românești. (La alt loc al foii de azi publicăm întreagă vorbirea).

A urmat apoi la cuvânt dl C. Popescu-Gruia (majoritar), scoțând la iveală, că legea de față trage o linie de unire între muncă și capital. E deci bună și o votează. Ședința se ridică la 7.45 ore seara.

Ședința de noapte

Se deschide la ora 9.45, când dl Virgil Madgearu, ministrul industriei și comerțului, depune proiectul de lege al minelor fiind aplaudat de majorități.

După aceasta se reîncepe discuția proiectului de lege al contractelor de muncă.

Dl deputat naț.-țăr. Gh. Zane, raportorul legii, spune între altele: Prin legea de față, statul ia epărarea clasei muncitorești, care este în inferioritate față de capital. Așa cum statutul funcționarilor regulează obligațiunile acestora față de stat, tot așa și contractul colectiv de muncă, va regula obligațiunile muncitorilor. De altcum, chestiunea contrac-

tului colectiv interesează mai puțin în Ardeal și Banat, — unde sunt în parte introduse, — dar se impune în vechiul Regat.

Răspunsul ministrului muncii

Cu toți suntem de părere, că legea contractelor de muncă își are rostul ei. După această lege, vor veni încă altele la rând, ca o completare firească a legii acestea.

Legea aceasta a fost necesară pentru clasa funcționarilor din întreprinderile comerciale și industriale. — Pentru muncitorii din industrie nu introducem obligământul contractului colectiv. Dar am credința, că dispozițiile legale vor duce la dezvoltarea și organizarea asociațiilor profesionale, apoi va urma lățirea contractului colectiv, fără obligație.

Trebuie să ne îngrijim de viitorul clasei muncitoare și trebuie să avem în vedere desaproape soarta ucenicilor. Desăvârșirea programului nostru în materia aceasta o vom face la aducerea legii generale a meseriilor care va urma în curând.

Lucrăm foarte serios, ca să aducem și legea Camerelor de muncă, care va fi o instituție a salariaților (funcționeri și muncitori).

În urma cuvântării dlui ministru, legea este luată în considerare și se începe discuția pe articole. Fiind ora 12 din noapte, ședința se ridică.

Ședința dela 21 Martie

În urma morții mareșalului Foch, ședința de Joi 21 Martie c., a fost închinată special memoriei marelui răposat, despre care scriem la alt loc.

În ședința de noapte s'a continuat discuția legii contractelor de muncă până la art. 71. Legea completă a fost votată în ședința de Vineri 22 Martie.

Alte debateri

În ședințele Camerei, câte două la zi, ținute de Vineri 22 Martie până Duminică seara 24 Martie, s'a discutat legea minelor, asupra căreia vom scrie în numerele viitoare.

Vacanța parlamentului

Duminică seara 24 Martie, Camera și Senatul au luat vacanță de Paști, până la 11 Aprilie, când se vor prezenta parlamentului noi proiecte de legi, între cari cea dintâi va fi legea chirilor. Rep.

Din lumea mare

Sborul Zeppelinului spre răsărit. Am scris într'un număr trecut al gazetei noastre despre zborul ce l'a plănuțit d-rul Eckener cu Zeppelinul. Din Berlin se anunță că Zeppelinul a plecat de acolo în noaptea de Duminică spre Luni. O mulțime uriașă a asistat la plecarea lui.

La ora 10 înainte de amiezi, Zeppelinul a plutit deasupra Romei, unde a fost întâmpinat de o escadră de aviatori italieni. Dela Roma s'a îndreptat spre Atena și Constantinopol. D-rul Eckener are de gând să treacă și peste București. În vederea acestui fapt o mulțime neobișnuită așteaptă pe străzi apariția Zeppelinului.

Răsvrătirea din India. În orașul Bombai din India, domnește de prezent o mare neliniște în sânul populației. Muncitorimea îndemnată de trimișii Sovietelor, a declarat grevă, iar poliția de altă parte se silește să susțină ordinea. A avut loc chiar o ciocnire între poliție și greviști, pe urma căreia au fost răniți 10 lucrători. Noroc că Anglia, care are sub ocrotirea ei India, știe să păstreze ordinea și buna rânduială. Altcum ar apuca și India pe calea Chinei, unde revoluțiile sunt la ordinea zilei.

A murit marele ostaș...

În ziua de 20 Martie a. e., la ora 5 după amiază, mareșalul francez Foch (citește Foș) și-a dat ostescul sfârșit. Prin moartea lui, Franța pierde pe unul dintre cei mai străluciți ostași ce i-a avut nu numai Franța, ci lumea întreagă. Cu o ocazie răposatul nostru rege Ferdinand a spus: „Mareșalul Foch este cel mai mare soldat al tuturor neamurilor”.

În timpul marelui războiu, el a fost apărătorul nu numai al pământului Franței, ci și apărătorul dreptății, libertății și civilizației din lumea întreagă.

Mareșalul Foch lasă în urma sa prețutindeni cele mai sincere păreri de rău. Geniul lui militar pus în slujba dreptății între popoare, l-a făcut nemuritor.

Țara noastră se apropie cu cea mai adâncă recunoștință de mormântul marelui dispărut și se închină în fața amintirii lui. Ajutorul și mângăierea, ce ne-a adus-o, îl va face neperitor în sufletul Neamului nostru.

Parlamentul și moartea mareșalului Foch

Sedința din 21 Martie a fost închinată pomenirii marelui comandant francez Foch. Guvernul și toate partidele și-au spus cuvântul de jale. Dl Șt. Ciceo Pop, președintele Camerei, a spus în numele parlamentului și a întregii națiuni românești toată durerea ce o produce încetarea din viață a discutului general, care a asigurat biruința aliaților și îndeplinirea visului românesc. A luat apoi cuvântul dl general Cihoschi ministrul de războiu care a descris pe larg marile însușiri ale dispărutului. D-sa arată recunoștința ce o datorează Românii marelui general. Au mai vorbit: dl C. Banu în numele partidului liberal, dl Oct. Goga în numele partidului poporului, dl I. Buzdugan în numele lupștilor, iar la urmă a vorbit dl prim-ministru Iuliu Maniu. D-sa a spus: Durerea pricinuită de trista veste a întrunit laolaltă pe toți reprezentanții României. Întreaga națiune și guvernul se pleacă în fața neperitoarei glorie franceze, reprezentată prin cel dispărut. Mareșalul Foch a dus nu numai la înălțarea Franței, ci la mărirea întregii omeniri și totodată la destrobirea neamului românesc.

După acestea sedința a fost ridicată în semn de doliu.

Condițiile de primire în jandarmerie

Am scris în numărul trecut al gazetei noastre despre noua organizare a jandarmeriei. Credem că mulți dintre cititorii noștri urmăresc cu interes această organizare. Poate mulți vor să între și în rândurile jandarmeriei. De aceea revenim asupra acestei chestiuni dând lămuriri asupra condițiilor de primire în jandarmerie.

Pentru ofițeri se cer următoarele condiții:

1. Să aibă gradul de locotenent sau sublocotenent cu cel puțin 2 ani vechime.
2. Să fie bine notat de toți șefii sub cari a servit.
3. Să aibă cel mult vârsta de 25 ani pentru sublocotenent și 30 ani pentru locotenent.

Acestea desigur privește pe ofițerii cari vor să treacă dela altă armă la jandarmerie. Ofițerii vor fi numiți definitiv numai după terminarea școlii speciale de jandarmerie și după o practică de 1 an la formațiunile teritoriale.

Pentru jandarmii reangajați se cer următoarele condiții:

1. Îndeplinirea serviciului militar.
2. Să se fi eliberat cel puțin cu gradul de caporal.
3. Să aibă cel mult 25 ani.
4. Să fie cetățean român.

5. Să se bucure de o bună purtare în societate.

6. Să fie absolvent a 4 clase primare.

7. Să aibă talia prevăzută în regulamentul legii.

Jandarmii vor fi numiți definitiv în jandarmerie după ce au absolvit școala pregătitoare și au făcut practica reglementară la postul de jandarm.

Zăcămintele de aur ale României

După cercetările oamenilor de știință, aurul formează una dintre cele mai de seamă bogății ale țării noastre. Regiunile cele mai bogate în aur sunt două: Una în Munții Apuseni (în inima Ardealului) și alta în munții Gutinului, în nordul Ardealului. Localitățile Zlatna, Abrud, Roșia, Săcăramb, Brad și altele sunt vestite prin bogăția lor de aur.

În timpul războiului, Germanii au socotit, că regiunea întreagă a Roșiei Montane cuprinde în millociu 4 și jumătate grame aur fin fiecare tonă de piatră, ceea ce e foarte mult. Și când ne închipuim că numai Românii au scos pe vremuri dela Roșia zeci de mii de kilograme aur.

Dar noi nu-l știm scoate.

Cu toată bogăția Munților Apuseni, aurul ce-l scoate Statul anual reprezintă o cantitate foarte mică, față de ceea ce se scoate în trecut. Așa bunăoară în anul 1926, minele Statului din Abrud n-au scos decât 15 kgr. aur, iar în anul 1927 numai 13 kgr.

E interesant, că particularii cu steamurile lor primitive (vechi) au scos în acest timp mai mult aur decât Statul. Și anume: În 1926 au scos 127 kgr. iar în 1927 125 kgr. aur.

Cauza acestei deosebiri este a-se căuta în nepăsarea ce-au arătat-o conducătorii noștri de până acum, în privința avuției Statului. Toate lucrările și bunurile Statului au fost lăsate în părăginiere.

În minele de aur dela Abrud și Roșia, a încetat aproape cu desăvârșire orice lucrare. Bieții moși au trebuit să ia lumea în cap să-și câștige hrana zilnică, pentru că acasă la ei nu aveau de lucru.

E păcat de atâta potop de bogăție ce pierdem. Și nu putem spune că suntem într-o situație strălucită. Din contră, va trebui să ne valorizăm toate izvoarele de câștig, pentru a ne îmbunătăți traiul nostru și a ajuta la înaintarea țării.

Alcoolismul în România

Trei sunt plăgile, de cari suferă astăzi societatea românească: Alcoolismul, oftica și sifilisul. Trei gemeni, cari s-au înfipt adânc în carnea omenirii și îi sug vloga și puterea.

Dar ce facem noi ca să ne apărăm? Ce mijloace luăm pentru a le stărpi? În cele ce urmează ne vom ocupa de problema alcoolismului la noi în Țară, lăsând celelalte două pentru numerile viitoare ale gazetei.

România ocupă un loc de căpetenie printre țările consumatoare de alcool. Poate Rusia, Polonia și câteva seminții din Africa să ne întrecă în această privință. Statisticile cari s-au adunat cu privire la desfacerea băuturilor spirituoase, la noi în țară, au dat rezultate înspăimântătoare.

S'a constatat, că 60 la sută din crimele ce se întâmplă la sate, sunt fructul beției; 22 la sută din copiii bețivilor sunt tuberculoși (ofticoși); 19 la sută sunt epileptici (cu nevoe, cu ducă-se în pustii); 40 la sută din cazurile de nebunie sunt produse de beție; 48 la sută din copiii cari mor înainte de 5 ani sunt copii din părinți alcoolici. Dintre recruții cari sunt dispenzați de armată, 25 la sută au avut părinți alcoolici.

În țara întreagă avem 52,460 cârciumi, în schimb nu avem decât 15.120 școli și

13.622 biserici. Anual se cheltuiește la noi pentru rachiu și vin, peste 7 miliarde lei.

Credem că am făcut cititorilor noștri o icoană destul de limpede despre primejdia ce ne pște.

S'a putut vedea din cifrele ce le-am dat, că izvorul tuturor relelor de cari suferim este a se căuta la spatele alcoolismului, care astăzi la noi în țară se dezvoltă nestânjenit și înfloritor. Sub ochii noștri, regiuni întregi se sbat în ghiarele acestei plăgi. Maramureșul, năpăstuitul Maramureș, geme și astăzi sub călcăiul ucigător al alcoolismului. Populația lui lipsită de cultură, duce un trai asemănător cu al vitelor, în schimb umple zi și noapte localurile crâșmelor.

În asemenea împrejurări, la ce ne putem aștepta? Vom avea în curând o generație bolnavă trupestă și sufletește, o generație fără vlogă, fără putere de muncă și înaintare. Deci cu ochii deschiși...

Spre o mai strânsă conlucrare între România și Suedia

Suedia, țara din nordul Europei, a fost în totdeauna cu multă bunăvoință față de România. În timpul marelui războiu o seamă de români, precum și legația și misiunile noastre din Rusia, au găsit un prietenos adăpost în Stockholm și în alte orașe ale Suediei.

Iar acum, cu ocazia încheierii împrumutului nostru, Suedia ne-a dat un ajutor neprețuit, stărind foarte mult pentru refacerea economică a României. Mărirea sumei ce-au subscris-o Suedezii, precum și condițiile ușoare, dovedesc încrederea și bunăvoința ce o au pentru noi.

De prezent se urmărește strângerea legăturilor ce există între cele două țări. Faptul e îmbucurător de oarece Suedia e o țară cultă, civilizată și bine înstărită. E o țară cu care venind în atingere, vom trage multe și mari foloase.

Țăranul în Ungaria

Războiul mondial a adus cu sine mari schimbări sociale în toată lumea. Pretutindeni s'au adus îmbunătățiri pe seama claselor muncitoare, pretutindeni au fost schimbate așezămintele sociale învechite, cari nu mai corespundeau spiritului timpului. Un nou fel de a gândi și de a lucra s'a înstăpânit în lume după războiu și sunt nădejdi ca pe această cale să se înfăptuiască o mai bună înțelegere între clasele sociale și o mai mare mulțumire obștească.

Dar schimbările amintite mai sus, n'au fost înfăptuite deopotrivă în toate statele. În România bunăoară, s'au făcut cele mai mari schimbări și s'au adus cele mai democratice legi. Spre pildă exproprierea. Pe când în Ungaria au mai rămas încă și astăzi anumite rămășițe ale vechilor așezăminte feudale (din veacul de mijloc), când era în floare iobăgia. În Ungaria nu se cunoaște reforma agrară, iar marii moșieri se lăfăiesc nestingheriți în cel mai deplin belșug.

Acolo nu s'au adus legi pentru înfrățirea claselor sociale și mai durează încă azi, aceea prăpastie ce era pe vremuri între nemș și țăran. Pentru aceste motive, bunăoară, cauza optanților unguri nu a aflat răsunet în sânul poporului.

Poporul maghiar a rămas surd la toate chemările nobililor, cari le cereau ajutorul pentru recăștigarea moșilor expropriate pe seama țăranilor în România. Ba mai mult, la un moment dat au pretins și ungurii să se împartă marile moșii, ca în alte țări.

Situația a fost gravă și guvernul maghiar avea temeri să nu izbucnească revoluția.

Astăzi țăranul ungur privește cu jale la schimbările de peste hotare. Conducătorii lui, de acelaș sânge și suflet, nu i-au înțeles sau nu au voit să i înțeleagă durerile. Dar dela cine să aștepte ei ajutorul?

Contractele de muncă în industrie și comerț

Mai mult sprijin pentru mica industrie și grije pentru copiii de țărani.

Cuvântare rostită la Proiectul de lege privitor la contractele de muncă în ședința Camerei dela 20 Martie 1929 de Nicolae Bratu, deputat de Sibiu

Di Pompiliu Ioanțescu, vice-președinte: Domnul deputat Bratu are cuvântul.

Di N. Bratu: Domnule președinte, domnilor deputați, în discuția generală asupra contractelor de muncă, s'au perindat o seamă de oratori la această tribună: profesori de filozofie, profesori de drept, apoi reprezentanții minorităților ca și reprezentanții partidului socialist. Fiecare s'a pronunțat așa după cum îi este ideologia. Vă rog, deci, să-mi dați voe și mie, să spun câteva cuvinte în această chestiune, ca unul care face parte dintre patroni, fiind proprietarul unei întreprinderi grafice, a cărei existență este de aproape 50 de ani. Eu, personal, ca patron aplic de 20 de ani tariful și contractul colectiv, dela baza acestei legi. Prin urmare, cred că pot face unele constatări din practica mea.

În calitate de membru al majorității, de sine înțeles este că voi vota această lege, ceea ce însă nu mă poate împiedica să-mi spun acele păreri, cari nu cadrează întru totul cu spiritul legii, și mă îndeamnă să fac oarecare rezerve.

Noua lege tinde pe de o parte, să ne garanteze mai multă rânduială și mai multă liniște în țară, iar pe de altă parte, prin legiferarea contractului de muncă, să ne apropiem ceva mai mult de lumea din Occident. Iată, prin urmare, două motive: unul interesând politica internă, celalt pe cea externă, care ne îndeamnă să votăm această lege.

Dar, aceasta formează latura teoretică. Noi trebuie să fim luminați și în prima linie să ne gândim: Care sunt bazele legii și în ce direcțiune ne dezvoltăm în ce privește producțiunea țării?

Îmi voi permite deci, să fac unele observațiuni la cele spuse de domnii reprezentanți ai partidului socialist, iar domnului ministru al muncii să-i adresez o rugămintă, în cursul vorbirii mele.

Nu avem industrie și comerț.

Domnilor deputați, înainte de a trece mai departe vreau să fixez în două fraze, că toți ne plângem că nu avem industrie și comerț în Țara românească, și deosebi că elementul românesc băștinaș nu se dedică îndeștului industriei și comerțului, din care cauză neamul nostru nu progresează îndeștul pe terenul economic.

Aceasta însă este numai în parte adevărat, fiindcă socotesc că în țara noastră se află un număr destul de respectabil de români neaoși, care au învățat și știu o meserie sau să facă un comerț. Mulți dintre aceștia nu-și pot însă valida aptitudinile și cunoștințele lor, pentru că nu pot înfrunta toate greutățile vieții, nefiind nici specializați îndeajuns în meseria lor, iar alții, fiindcă nu au capitalul necesar, pentru o industrie sau pentru comerț.

Înlăturarea acestor neajunsuri, domnilor, nu văd de unde ar putea porni, date fiind împrejurările de astăzi. Și aceasta pe mine, vă spun sincer, mă îngrijeste și mă doare. Și mă îngrijeste nu pentru că mă gădesc la mine personal, dar pentru dezvoltarea noastră normală, ca neam și ca țară.

De pildă, țara noastră se găsește între țările cu cei mai mulți studenți universitari, pe când industria și comerțul nostru sunt lipsite de elementele capabile și pregătite. Acesta este un fapt.

Situația ucenicilor

În art. 2 al proiectului de lege, s'a pus următorul principiu: „Camerile de muncă și

Camerile de industrie și de comerț vor putea fixa norme, după care să se limiteze numărul de ucenici, ce poate ține un patron, în raport cu numărul salariaților ce întrețin-tează”.

Când am citit acest articol, vă spun drept, domnilor, vrând, nevrând mi s'a întors gândul la numărul cel mare al studenților și de aci în București și din unele orașe din provincie. Și mi-am zis: dacă în industrie și comerț se va limita numărul ucenicilor, în proporția numărului salariaților, apoi trebuie să se ia în curând măsuri și în ce privește dezvoltarea învățământului superior pentru limitarea numărului studenților, — fiindcă vor trebui să se întrebe conducătorii țării noastre: Ce vor face atâți studenți cu diplomele lor și unde vor putea fi folosiți?

Desvoltare anormală

Gândindu-mă la aceste stări, trebuie să trag următoarea concluzie: noi vom ajunge în situația ca să avem deoparte studenți mulți, cari azi mâine, nu vor mai putea să fie ocupați, iar de altă parte, pentru pătura de jos, — pe care vreau să o ajutăm, să îndreptăm câți mai mulți tineri, la meserii și în comerț, — astăzi chiar se iau măsuri, prin care să se limiteze numărul celor ce se dedică industriei și comerțului.

Eu aș înțelege să se fixeze gradul de cultură a tânărului, să-i spui: „n'ai atâta școală, nu poți să înveți o meserie, pentru că vei fi om slab pregătit, dacă n'ai cunoștințele de carte trebuitoare încă dela început.”

Di Iosif Jumanca (social st): În tot cazul, dispoziția pe care Dvs. o excepționați acum, este adusă din legile în vigoare actualmente în Bucovina, deci nu este un lucru nou.

Di N. Bratu: Acolo e în vigoare o lege austriacă.

Di Iosif Jumanca: Dar este vorba de o provincie a noastră, în care mai este în vigoare această lege, care, cum zic, nu constituie astfel o noutate în țara noastră.

În ceea ce privește partea cealaltă, că Dvs. vă temeți de o eventuală restrângere a numărului de lucrători angajați în diferitele industrii, cred că tocmai Dvs. ar trebui să vă amintiți cazul din industria grafică din Ardeal, unde deși contractele colective reglementează și restrâng într-o bună măsură, numărul ucenicilor, totuși în decursul anilor din urmă șomajul a fost constant și s'a ajuns până acolo, încât unirea muncitorilor grafici din Ardeal și Banat a fost nevoită ca numai anul trecut să plătească peste 6 milioane de Lei ajutoare de șomaj acestor oameni, care astăzi și în permanență, stau fără lucru, negăsind plasamente în altă parte.

Di N. Bratu: Chestiunea șomajului din Ardeal și cauzele lui nu le discutăm aci.

Ce să facă copiii țăranilor?

Revin la cele ce spuneam și mă întreb și vă întreb și pe Dv. domnilor deputați: Cu ce mijloace vor crește și după ce vor trăi copiii țăranilor noștri, cari n'au destul pământ, și vor simți și mai mult în viitor lipsa lui, fiindcă pământul nu se poate întinde ca guma? America nu-i primește și Dvs. spuneți că nici să nu se ducă acolo; Franța ne cere brațe de muncă, dar nici acolo nu vreți să-i lăsați. Ei bine, în asemenea condițiuni cum voiți să ne dezvoltăm? Unde mai este libertatea fiecăruia de a se dedica unei meserii sau unei cariere, așa cum îi convine?

Pe de altă parte, dela patronul care primește ucenicul, întreb și i se cere, lui

sau lociitorului său, să fie om vrednic, care își cunoaște bine meseria. Numai așa poate să ajungă om harnic, din ucenic. Natural, prea mulți ucenici, să nu aibă, un patron, atunci când nu poate să-i deprindă și să-i învețe meseria.

Se spune de obicei, de către mulți și în deosebi de către intelectualii noștri, că „meseria este plug de aur”. — Domnilor, dar aceasta este o vorbă învechită, fiindcă poate să fie meseria plug de aur, dar numai pentru acela care a învățat-o cumsecade. — A spune numai așa, cum aud pe mulți bunăoară la conferințe și în diferite scrieri, că „meseria este un plug de aur” sau: „îmbrățișați meseriile” — mie mi se pare ridicol.

Meseriașul harnic

Ca să ajungă cineva un bun meseriaș sau negustor harnic, trebuie să învețe o meserie câțiva ani la un patron cumsecade și apoi stăpân complet pe profesiunea lui, după ce a mai umblat 5—10 ani în străinătate sau a servit în alte firme și a câștigat astfel cunoștințe noi, numai atunci poate să se așeze într'un loc și să-și deschidă un atelier, adică atunci când a ajuns să aibă cunoștințe de limbi străine, de contabilitate și de tot ceea ce se leagă de meseria lui. Numai așa poate el să devină un adevărat meseriaș cum cere vremea de astăzi, un bun cunosător al profesiunii sale, putând să înfrunte concurența chiar a străinilor.

Cu toate acestea și acest tânăr are nevoie de încă un lucru, pe care eu îl socot foarte important: îi trebuie capital eștin. Dar acest capital nu se găsește astăzi în țara noastră. La noi se iau dobânzi cămătărești, ceea ce face cu neputință întemeierea unei prospere activități comerciale sau industriale naționale. Dovadă sunt multele falimente, cu toate câștigurile închipuite din anii trecuți, falimente care nu se întâmplă întotdeauna din cauza slăbiciunii oamenilor, ci de cele mai multe ori din cauza împrejurărilor grele prin care a trecut, în ultimii ani, economia noastră națională.

Relativ la contractul de ucenicie, eu pun un deosebit interes pe următoarele două lucruri: mai multă școală, înainte de a intra băiatul la meserie și apoi alegerea unui patron, care însuși să-și priceapă bine meseria, și școală de ucenici, care să-i ajute să-și înmulțească cunoștințele. Cursurile școlii de ucenici eu înțeleg să fie fixate dela ora 6 până la ora 8 seara, iar nu în cursul zilei, după cum văd pe unii că înclină.

Contractul individual și contractul colectiv

Trecând la contractul individual și la cel colectiv, pentru referințele din țara noastră, cred că în mare parte sunt prea avansate. Repet, eu le aplic de 20 de ani. Ceea ce însă s'a putut face de zeci de ani încoace, în arta grafică, nu se poate face tot așa de ușor și pentru alte industrii ale noastre.

Am avut prilejul, chiar dela începutul discuțiunii generale asupra acestui proiect de lege, să ascult două cuvântări foarte interesante: aceea a domnului profesor Andrei și aceea a domnului avocat și profesor Corodeanu. Acești doi eminente teoreticieni au făcut apoteoza contractului colectiv.

Teorie și realitate

Pe dl profesor Andrei eu l-aș caracteriza asemănându-l cu „Katheder-Socialist”-ul Sombart dela Berlin de acum câțiva zeci de ani. Dl Andrei făcea o teorie frumoasă, despre ceea ce credea că ar fi bine să se întâmple în lume, așa cum l-a impresionat cutare carte citită, atunci când a avut dispoziție bună. Viste de toate zilele este însă alta.

Domnul avocat și profesor Corodeanu, ca unul pe care desigur îl pasionează legile din țări mai avansate, în ce privește latura lor socială, ne-a făcut de asemenea teoria contractului colectiv. Am văzut cât de colo că-l impresionează și vede totul în chip splendid, așa cum se spune la carte.

În viața de toate zilele însă, contractul colectiv a adus multe necazuri. În schimb a înconjurat foarte multe greutăți, astfel că, în principiu, eu aprob contractul colectiv, cu rezerva că pentru dezvoltarea viitoare a țării noastre poate că se forțează prea de curând introducerea lui.

Căci, ceiace se face este într-adevăr un fel de efort, atunci când legislațiunea noastră vine și împinge contractul — nu vreau să zic îl octroiază — unei industrii; dar zic, că vrea să-l impună pe nesimțite pentru o categorie de profesioniști, care nu sunt pregătiți îndestul, ca să se adapteze acestui contract colectiv.

Cum stăm față de alte țări?

Trebue să ne întrebăm, domnilor: Cum stăm noi în această privință, în comparație cu alte țări? Lucrăm opt ore, ca și Franța și introducem contractul colectiv ca în Germania, sau ca în alte țări. Trecem însă cu vederea, că la noi se produce în 12 ore tot cam atât cât neamțul produce numai în 8 ore. Îmi dau bine seama ce spun și susțin și cred că afirmațiunea mea nu poate fi contestată de nimeni, fiindcă noi nu suntem destul de îndemânatici ca germanul, nici nu avem utilajul mașinilor moderne, cum le are și nici nu avem capitalul efin pe care-l are englezul sau francezul.

În asemenea împrejurări, care pot fi urmările contractului colectiv, dacă se aplică la noi?

Acest contract este „copilul grevei”, rețin cuvintele domnului avocat Corodeanu, care bine a caracterizat contractul colectiv drept „copilul grevei”, care ne aduce oarecare liniște în industrie, dar de fapt ne mai aduce încă ceva. După el urmează urcarea salariilor, reducerea orelor de muncă, limitarea numărului ucenicilor, concediile de odihnă și altele, toate câte se prevăd în contractele colective.

Urmările contractului colectiv

Dar toate la un loc au de efect, la rândul lor, scumpirea producției într-o măsură oarecare și limitarea ei, căci pe de o parte se produce mai puțin, iar pe de altă parte se urcă prețul de cost al acestei producții micșorate. Aceste urmări sunt la baza contractului colectiv și ele vin dela sine.

Astfel fiind situațiunea, domnilor, în ceiace privește introducerea contractului colectiv, îmi permit a întreba: vom putea să ajungem pe această cale la efinătatea mult dorită? Vreau să admit principiul ca să lucrăm numai opt ore sau chiar mai puțin să avem concedii de odihnă încă odată atât de multe și atât de mari cum prevede contractul individual și cel colectiv, — dacă vreți, — dar nu mă pot împăca cu această situațiune ca, de pildă postavul românesc să fie mai scump decât cel din străinătate, și cu toate acestea o mare fabrică de postavuri dela noi a falimentat acum de curând, cu atâtea sute de milioane; și nici să aud că ghetetele cehoslovace sunt mai efine decât cele dela cutare fabrică românească nu vreau să-i spun numele — din țară, care pentru a scăpa de faliment, a fost concesionată unor germani.

O voce de pe băncile majorității: În adevăr, sunt mai efine!

Dl N. Bratu: Care?

Aceiaș voce de pe băncile majorității: Ghetetele din străinătate.

Dl G. Zane raportor: Nu se poate compara industria noastră tânără cu industria germană, atât de veche.

Dl N. Bratu: Tocmai de aceia fac rezerve în legătură cu contractul colectiv.

Dl G. Zane raportor: Dați-mi voie domnule Bratu, să vă fac următoarea întrebare: De ce în Germania, în Anglia și în Franța, unde condițiunile de salarizare și de prestare a muncii sunt cu mult mai superioare decât la noi, viață este mai efină?

Dl N. Bratu: Atât în Franța cât și în Germania sunt alte împrejurări decât cele dela noi. — Acolo au utilaj modern, capital efin și muncă specializată. — Și, atunci, se înțelege că în asemenea condițiuni poți să produci mai mult și mai efin.

Dl G. Zane, raportor: D-voastră ați aruncat în sarcina contractului colectiv această scumpire a vieții, pe care o presupuneți în viitor. Dar acum sunteți în contrazicere, când puneți în sarcina condițiunilor generale de producțiune această scumpire a vieții și nu numai în sarcina modului de prestare a muncii.

Dl N. Bratu: Am spus că și capitalul, cu dobânzile cele urcate, produce scumpirea fabricatelor noastre.

Cartea românească e mai scumpă față de cea franceză — spune lumea mare, — deși industria noastră grafică stagnează cum a spus și dl deputat Jumanca. În această situațiune sunt și tipografiile din Ardeal, care nu mai progesează, ci din contră stagnează. Sunt fapte nu vorbe. Aceasta e realitatea. Deci, cred, că atunci când legiferăm contractul colectiv, — luând pilda Germaniei și a Franței — căutând să-i dăm o recunoaștere oficială mai repede decât în aceste țări, unde în industrii munca a fost reglementată pe baza unui contract colectiv, zeci de ani, înainte de a fi venit Statul să-i dea pecetea oficialității, din parte-mi cred că noi facem în această privință un pas prea înaintat.

Dl I. Jumanca: În legea dlui Trancu veți găsi aproape toate aceste dispoziții.

Dl N. Bratu: Tocmai de aceia țința dvs., a reprezentanților partidului socialist, m'a făcut să meditez mai mult, văzând insistențele ce le puneți, ca nu cumva pe lângă sindicatele profesionale să mai existe și o altă grupare, care să fie o piedică la înfăptuirea și introducerea unui contract colectiv cât mai avantajos pentru dvs., dar nu totdeauna tot așa de avantajos și pentru producțiune.

Un apel către reprezentanții socialiști

În această privință mă adresez îndeosebi reprezentanților partidului socialist și le cer: Să fie cu oarecare grijă, să nu pretindă prea mult, fiindcă țara se găsește în vremuri grele. Țara trebuie să se refacă și să se întărească, dar aceasta nu se poate face, dacă nu se va munci mai multe ore, și mai intens, sau cu un utilaj mai modern. Ne lipsește însă utilajul modern și costisitor, pentru care avem nevoie de mulți bani, care nu-i putem căpăta decât cu dobânzi foarte urcate, îngreunându-se astfel producția și scumpindu-se costul mărfurilor.

Domnilor deputați, nici în materie de legiferare comercială și industrială, cred că nu trebuie să luăm totdeauna copia străinătății, ci să ne acomodăm împrejurărilor din țara noastră, să nu ne lăsăm încântați de laudele sau amărăți de hulele străinilor.

Străinii fac totul, cu un calcul bine definit. Bună oră, sindicatele muncitorești din Germania sau din Anglia vor îndemna totdeauna pe cei cu cădere, în țara noastră,

să lupte pentru urcarea salariilor și micșorarea orelor de lucru. Economisții străini ne vor vorbi de umanitate și protejarea muncii. În felul acesta și unii și alții știu, că noi vom produce mai puțin și mai scump, iar țările industriale străine vor avea condițiuni de concurență favorabile, fie la noi, fie în alte țări, cum sunt cele din Orient.

Românii și minoritarii

Domnilor deputați, vă rog să mă credeți că vorbesc din adâncul sufletului meu, vorbesc din convingere. Sunt de 20 de ani în partidul nostru, și am luptat cât am putut pentru ridicarea culturii românești în Ardeal. În acești din urmă 10 ani, după război, pe lângă o anumită politică făcută de unele partide, m'a neliniștit — și încă mă neliniștește, — că țara noastră nu înaintează îndestulător în industrie și comerț. Elementul românesc băștinăș nu este stăpân pe bogățiile țării noastre mărite, ci este stăpân în prima linie numai pe granițele ei, cu obligațiunea de a le apăra până la sânge în vreme de pericol. Pe bogățiile țării noastre, Dv. știți prea bine, sunt stăpâni alte elemente.

Aceasta este o situație anormală și mai ales când vedem, că perzistăm mai departe pe calea apucată. Prevăd că în curând proletarii intelectuali vor fi aserviți într-o formă, iar muncitorii industriali în altă formă, de către elementele care stau la mijloc și dețin în prezent — și poate în și mai mare măsură în viitor, — bogățiile țării, acumulate în industrie și comerț. Străinii și-au făcut, își fac, și probabil în viitor, într-o și mai mare măsură, își vor face mendrele lor.

O rugare domnului ministru

Rog de aceia pe domnul ministru al muncii, — ca să nu mergem spre o dezvoltare prea anormală, — odată ce crede că e bine să vină cu contractul de ucenicie, cu contractul individual și cu contractul colectiv, — care în prima linie apără pe salariați, — să nu uite nici albinele cele năcăjite din mica industrie și comerț.

Sunt aici atâtea elemente bune, domnilor deputați, români neaoși, oameni vrednici, cari au nevoie de un credit efin, de mașini pe care să le plătească în rate, de societăți pentru cumpărare și vânzare de mărfuri în comun, de transport repede și efin, de mai multă considerație la livrările pentru stat, comună și județ.

Mica industrie și micul comerț trebuie să fie ajutate în această direcție. — Eu cred că și pentru aceste elemente trebuie să se facă ceva.

Să nu facem salturi!

Nu se poate legifera, cu una cu două, numai contractul de ucenicie, contractul individual și contractul colectiv, care în tot cazul are urmări într'un viitor mai apropiat sau mai îndepărtat; nu se poate legifera numai în această direcție, iar, pe de altă parte, pentru mica industrie și comerțul mic, unde sunt români neaoși și unde trebuie să ne fie reazimul nostru național, să nu se facă nimic.

Statul trebuie să le vină și acestora în ajutor, căci ajutându-i pe ei vom putea ajunge, mâine poimâne, să avem și noi mari comercianți și mari industriași, să pregătim astfel condițiuni normale creerii unei industrii românești mari. Așa s'a procedat, domnilor, — și dl ministru Răducanu, care a fost în Germania, desigur că știe, — așa s'a procedat acolo după 1870—71, după războiul cu Franța.

Să urmărim pilda Germaniei

Germania cu cele cinci miliarde aur, pe care l-au luat drept despăgubiri dela francezi, au sprijinit tot ce a fost bun și vrednic în industria și comerțul de atunci. Case de

comerț, care astăzi fac comerț și vând mărfuri germane pe întreg globul pământesc, nu numai pe continentul nostru european, erau de abia pe la începutul întreprinderilor pe acele vremuri. În 1870—1880 în Germania nu erau comercianți sau industriași mari, ci niște simpli muncitori, dar harnici, vrednici. Pe acestia statul german i-a ajutat și astfel s'au dezvoltat în 20, 30, 50 ani ajungând să fie astăzi firme cu renume mondial. Și țara noastră tot în chipul acesta să ajute pe cei pricepuți și harnici.

În speranța, că și la noi va începe în curând o astfel de politică industrială-comercială, declar că votez proiectul de lege privind la contractele de muncă, încrezător în domnul ministru Răducanu și în programul partidului național țărănesc, care sprijină deopotrivă toate clasele producătoare ale țării noastre. (Aplauze pe băncile majorității).

Inmormântarea mareșalului Foch

Ziua înmormântării mareșalului Foch (26 Martie) a fost decretată de către guvernul francez, serbătoare națională. Începând de dimineața o mulțime de peste 1 milion de oameni au umplut străzile. În fața bisericii Notre Dame au luat loc grupul generalilor, corpul diplomatic, membrii guvernului, delegațiunile statelor streine, membrii camerei și ai senatului. La ora 9 a sosit președintele republicii, apoi prințul de Wales și prințul Carol al Belgiei. Cardinalul Dubois din Paris a oficiat slujba religioasă, după care dl Poincaré a ținut un frumos discurs despre marele dispărut. Sierul cu corpul neînsușit al mareșalului a fost transportat, în domul invalizilor, lăcașul de odihnă al marilor morți francezi.

Situația agriculturii din întreagă lumea

În toamna anului 1928, pe întreaga suprafață globului, s'au însămânțat cu grâu 48 milioane hectare. Această suprafață reprezintă o scădere de 2 milioane hectare față de anul 1927. Scăderea se datoră în mare parte Statelor Unite, unde prețul scăzut al grâului în timpul însămânțării, a produs o micșorare însemnată a suprafeței rezervate grâului de toamnă.

În Europa scăderea e numai de 100 000 hectare, dintre cari o mare parte revine Rusiei, unde însămânțările de toamnă s'au făcut foarte anevoios, din cauza secetei și a lipsei de sămânță. Totuși față de anii dinaintea de 1927 suprafața cultivată cu grâu în întreagă lumea a crescut cu 1 milion de hectare.

În ceea ce privește situația semănaturilor de toamnă, în deosebi a grâului, se poate spune că ea este mulțumitoare. În America ce e drept, s'au produs carecari pagube pe urma gerului, dar ele nu sunt prea mari.

În Europa gerul nu a produs mari stricăciuni, de oarece pământul a fost aproape în continuu acoperit cu un strat de zăpadă.

Așa că se leagă mari nădejdi de recolta acestui an.

Numeri de probă din „Foia Poporului“

trimitem la dorință oricui gratis, dacă ne scrie pe o carte poștală, și anume trimitem, totdeauna numărul din urmă.

Rugăm pe vechii noștri abonați a lăsa foaia în cercul cunoștințelor. „Foia Poporului“ e cea mai veche, mai răspândită și mai citită de către țărănimii noastră dela sate.

În cursul anilor „Foia Poporului“ s'a menținut tot mai în urma împrejurărilor, că ea a susținut cu tărie interesele poporului muncitor și producător. De aceea și merită a fi sprijinită din partea acestora ale căror drepturi le reprezintă.

Invierea

Și s'a sigilat mormântul,
Și s'au pus străji să grijească,
Ca nimic să nu se 'ntâmple,
Și 'n așa mod să biruiască
Pe cel ce a făcut gâlceava
Prin popor, și se zicea:
Că-i fiul lui Dumnezeu
Și ca sfânt se arăta.

Însă planul lor păgân
Fu stricat de Cel de sus,
Căci a treia zi spre ziuă
A 'nviat Hristos Isus.
De eutremur ș'amefeală
Străjile jos au picat,
Iară peatra sigilată
De sine s'a răsturnat.

Eșind Domnul ca un mire,
Cu fața strălucitoare,
Din groapa întunecată,
Lăsând joljurile goale.
Arătând prin asta lumii
Că-i fiul lui Dumnezeu
Și-i trimis s'o mântuiască
De păcate și de rău.

Deci să prăznuim cu toții
Ziua învierii Lui.
Și să ne plecăm genunchii,
Cerând milă neamului.
Veniți cu inimi curate,
Ne 'ntinate de păcat,
Să ne salutăm cu toții
Cu: Hristos a înviat!

Florești, 1929.

CHIMU.

Știri diferite

Aviz. Se aduce la cunoștința tuturor contribuabililor obligați la purtare de registre comerciale, că Onor. Minister de Finanțe prelungește până la 1 Iunie 1929, termenul în care să se poartă achita diferența de taxă de timbru la registrele comerciale provenită din sporul de 20%, asupra taxelor de timbru.

Dar pentru biserică. Din comuna Streja Cârțișoara, jud. Făgăraș ni se scrie următoarele: La îndemnul și stăruința subsemnatului s'a colectat în parohia mea, suma de 13 500 lei, cu ajutorul căreia am cumpărat 2 rânduri de câmpii pentru sf. biserică. La această colectă au contribuit, banca „Cârțișoreana“ cu 5000 lei, Cooperativa de consum din loc cu 1500 lei, iar poporenii cu suma de 7000 lei. Tuturor le exprim și pe această cale mulțumirile mele cele mai sincere, Alex. Sasu, preot.

Societatea culturală „Gospodăriile Rurale“ de sub înaltul patronaj al A. S. R. Principesa Elena a României, a pus la loterie o foarte frumoasă vilă, constatătoare din 13 camere, din cari 8 complet mobilate, degrevată de orice sarcină, situată în vestite stațiune balneară Sovata. Valoarea vilei este de 1.200.000 lei și se poate câștiga cu un bilet de 100 lei. Pentru județul Sibiu s'au destinat numai 500 bilete. Atragem atențiunea publicului să-și procure bilete din vreme. Bilete se găsesc la librăria „Foia Poporului“ și debitele de tutun.

Apel! Toate reuniunile, cluburile asociative de pescuit cât și toate persoanele interesate la pescărie din ținuturile alipite ale României sunt rugați, a face cunoscut grabnic adresele lor precise Societății sportive de pescuit cu urdișă din Sibiu, strada Teutonică Nr. 16, pentru a li se trimite câte un exemplar al **Memorului** al născutului societății.



Posta redacției

Ibișdorful sâs. Poezia trimisă pentru numărul de Paști a sosit prea târziu. Dacă se va putea, o publicăm cu schimbările necesare la o ocazie bine venită.

P. M. în Cist. rom. Numerele reclamate s'au trimis din nou. De aici foaia merge regulat totdeauna. — Pământul căpătat din reforma agrară nu este ertat a se vinde. Cine cumpără, ca și cine vinde, poate păți rău și să fie păgubit, dacă iasă la iveală nereguli. Păstrați cu toți pământul primit în baza legii și-l lucrați bine, pentru a vă arăta vrednici și recunoscători față de cei ce au făcut legea, dând țărănimii noastre pământ.

Vorumbloc. Cele scrise cu creionul pe carta postală, nu le-am putut deslega. De aceea nu se publică. Rugăm pe abonați a scrie totdeauna cu cerneală și descurcat, ca să putem citi bine.

E. K. Cu durere am luat știre de cele scrise de dumneata. Ne vom interesa pentru îndreptarea lor. Iar dacă aceasta nu se va întâmpla în curând, vom publica cele scrise luând și alte măsuri.

I. B. în C. Băiatul numit nu întrunește condițiile pentru a putea fi primit. Are prea puțină școală. Asupra cărții vom discuta ocazional. Ideia pare nimerită. Salutări!

Șugag, cătunul Martinic. Despre pușcăturile asupra pădurarului și celele umblă la vânătoare, fără drept, publicăm amănunte dacă sunt iscălite de cine le trimite. De altmunc e destul de trist, că se întâmplă așa ceva. Cerem autorităților în drept, să ia măsurile necesare.

Ioan Cornea, Călărași Vei căpăta răspuns de la București. Scrisoarea am trimis-o dlui Bratu.

Legea chiriilor

Contractele de închiriere se mai prelungesc pe un an

Chiriile funcționarilor se vor urca

În ședința Senatului de Duminecă 24 Martie, dl G. Aslan a întrebat pe domnul ministru al justiției: Care este situația cu legea chiriilor? — Această întrebare a fost făcută în ședința de Duminecă după amiază.

Dar cum Duminecă s'a ținut și o ședință de noapte, — înainte de închiderea Senatului, — în aceasta dl ministru al justiției Gr. Iunian a făcut următoarele declarații, cu privire la legea chiriilor:

Regret mult, că nu am putut să prezint acest proiect mai de vreme. Dar veți înțelege îndată, pentru ce aceasta nu a fost cu putință. Ne-am găsit în fața unei stări grele. Prin legea din trecut au fost protejați marii proprietari de case, în paguba celor mici și a chiriașilor nevoiași, cari sunt funcționarii și pensionarii statului.

Guvernele trecute au crezut, că pot deslega chestia chiriilor foarte simplu, lăsând libere toate casele marii proprietăți, afară de cele folosite de stat. Proprietarilor mici le-a lăsat în spate, să țină și pe mai departe pe funcționarii și pensionarii cu chirii foarte mici. Aceasta e starea moștenită de noi.

Acum problema se pune astfel: Putem să lăsăm fără adăpost pe funcționari și pensionari? Acest lucru nu este cu putință, de unde obligațiunea pentru guvern de a prelungi contractele de închiriere.

Am fost deci siliți să rămânem la o deslegare cu caracter provizoriu (trecător) și anume: amânarea pe un an de zile, în care timp să se studieze problema construcțiilor.

Legiuitorul din trecut a prevăzut în articolul 36 puțința pentru proprietari, ca înainte de trecerea termenului prelungit de lege, să dobândească o sentință, de care să se folosească la timpul potrivit, pentru a da afară din case pe chiriași (prin evacuare). Nu știm de prezent, în ce măsură s'au adus astfel de sentințe. Aud că sunt multe. Dacă valoarea acestora s'ar păstra, prelungirea contractelor nu mai are cine știe ce rost.

Așadar a doua obligațiune: de a amâna executarea acestor hotărâri potrivit termenului de amânare a celorlalte contracte. Asta în cece privește pe chiriași.

Cum stau micii proprietari?

Este cu neputință, din punct de vedere moral și economic, ca proprietarii față de cari se amână contractele, să rămână în situația nedreaptă făcută de legiuitorii din trecut. Este cu neputință, ca să lăsăm să se plătească chiriile așa cum se plătesc astăzi.

Pensionarii plătesc de 12 ori chiria de bază din 1916. Funcționarii plătesc de 12, 15 și 16-ori chiria din 1926. Celelalte categorii de chiriași, cari ocupă casele marilor proprietari, — cari nu sunt nici funcționari, nici pensionari și nici instituțiuni de stat, — plătesc de 32-ori și de 40-ori chiria din 1916.

Vedeți dar, că este o situațiune de nedreptate în paguba proprietarilor mici. Această stare nu mai poate rămânea. Dar acum cine să plătească diferența? Cu pensiunile care sunt acum, cu lefurile cari se plătesc de stat funcționarilor, nu este cu putință a se plăti sporul de chirie, care se va încuvința.

Un singur lucru se poate face: să egalizăm chiria funcționarilor. Căci, după legea actuală, acei funcționari cari înainte de 1916 plăteau o chirie până la 2000 lei anual, plătesc acum de 16 ori atât. Cei cari folosesc case, la cari chiria de bază în 1916 era de 3000 lei, plătesc acum de 15-ori; iar cari folosesc case a căror chirie era de 5000 lei — deci au mijloace mai mari — plătesc



Sf. Paști

aduce, ca toate celelalte ocazii vesele imbold la cadouri. Nu sunt oare admirabile parfumuri și săpunuri darurile nimerite pentru aceste sărbători? Nu unesc oare simțul practic cu atenția plină de tact?

Casetele Elida conțin în cea mai elegantă asortare renumitele săpunuri, creme și parfumuri cu prețurile originale. Caseta însăși nu se plătește.

CASETE ELIDA

numai de 12-ori, adică cei mai înlesniți plătesc mai puțin.

Dar aceasta nu deslegă problema în cece privește pe proprietari. Și atunci, deslegarea la care ne-am oprit, este ca statul să plătească diferența între cote, care se plătește pe baza legii actuale, și o cotă pe care ne trudim să o apropiem cât putem mai mult de valoarea aur.

Nu pot lua, în această privință nici un angajament. Dar vom face toate eforturile, spre a căuta mijloacele necesare pentru plata acestor chirii. Aceste sunt lămuririle, pe care aveam să le dăm. Ce privește termenul pentru plata chiriilor, se va stabili tot prin lege.

În cele de sus am dat declarațiile făcute la Senat, de către dl ministru Iunian. Tot în legătură cu problema chiriilor, mai aflăm din București următoarele:

Comisiunea pentru înlocuirea noiei legi a chiriilor a ținut încă o ședință. S'a stabilit urcarea chiriilor pentru funcționari și pensionari la de 24 ori față de chiria din 1916.

Funcționarii care plătesc azi de 16-ori chiria veche, vor avea deci un spor de 8-ori. Acest spor îl va acoperi statul. Proiectul de schimbare al legii chiriilor va fi depus în parlament îndată după vacanța de Paști.

Numeri de probă din „Foaia Poporului” trimitem la dorință ori cui gratis, dacă ni se cere (un număr din urmă). — Recomandăm foaia tuturor cunoscuților.

Știri din străinătate

Generalul Nobile condamnat. E vorba despre generalul din aviația italiană, care făcuse în vara trecută un sbor la polul nord. Precum se știe sborul nu a reușit și unii dintre cei ce l-au însoțit pe general, au rămas prin ghețurile polului nord. Chiar și Amundsen, priceputul explorator (cercetător) al ținuturilor nordice, și-a găsit moartea căutând pe cei rămași din expediția generalului Nobile. Lui Nobile i-sa adus învinuirea de cătră toată lumea, că a căutat să se scape în primul rând pe sine, deși el prilejuise catastrofa, expediției sale. Drept pedeapsă pentru slăbiciunea lui, însuși Mussolini a hotărât degradarea generalului și ducerea lui în fața consiliului de război. Se spune că din această cauză starea sănătății generalului Nobile este foarte rea. Ceice l-au văzut spun, că a îmbătrânit cu 20 de ani.

Din Rusia, ne sosesc știri din ce în ce mai interesante. Frământările din sânul populației au trecut peste margini iar neînțelegerea dintre conducători este mai dărză ca ori când. La ce se va ajunge pe urma acestor stări, e greu de prevăzut. Un lucru însă e sigur: Bolșevismul se clatină. Unii spun, că Rusia sa va reîntoarce la țarism, alții la fascism, iar alții la o dictatură militară. O prorocire neîndoelnică însă e greu de făcut. Rămâne să așteptăm desfășurarea întâmplărilor. Ceva nou se va produce fără doar și poate.

INFORMAȚIUNI

Cu prilejul marelui și luminatului serbător al Învierii Domnului, ne adresăm abonaților și sprijinitorilor foii noastre, cu creștinescul salut de

Hristos a înviat!

dorindu-vă sănătate și bucurie, iar pe deasupra noroc în toate afacerile și gândurile bune, spre fericirea fiecăruia, ceea ce duce apoi la înaintarea Neamului și întărirea Patriei.

Redacția.

*

Pregătiri pentru serbările Unirii. Guvernul nostru voeste să dea o strălucire cât mai mare serbărilor Unirii, ce vor avea loc dela 10—15 Maiu. În acest scop, pregătirile au început de pe acum. La București s'au format mai multe comisii, cu însărcinarea de a se îngriji de curățenia orașului, de împodobirea lui, precum și de găzduirea oaspetilor, cari de bună seamă vor veni în mare număr. La Alba Iulia și la Cluj deasemenea se fac mari pregătiri. După cum spunea dl ministru Sever Bocu, aceste serbări vor trebui să fie semnul glășuitor al unității noastre naționale. De aceea se depune atâta zel.

Îmbunătățiri la poștă. Administrația poștelor introduce, cu începere dela 1 Aprilie, un serviciu de poștă expres, deocamdată însă numai pentru scrisori și cărți postale. Corespondența expresă, sosită la orice oficiu poștal între orele 7 dimineața și 9 seara, va fi îndată împărțită adresajilor. Taxa de expres este de 30 lei și ea se socotește în timbre în afară de timbrele ce trebuiesc puse în mod obișnuit.

Primum aereplane. Zilele acestea a sosit în țară un vapor italian cu un mare transport de aereplane pentru aviația noastră. Aereplanele au fost descărcate și trimise la București. — Suntem fericiți, că guvernul se îngrijește de apărarea țării. Felul în care ne privesc o seamă dintre vecinii noștri, ne cam nedumerește.

O ofertă binevenită. Delegația economică a guvernului a luat în cercetare oferta dlui inginer Leonida, care propune să construiască un canal între București și Oltenița (port pe Dunăre). Pe acest canal ar urma să se facă transporturi de oameni și mărfuri cu șlepi și vaporaze. — Oferta dlui Leonida e binevenită, de oarece e lucru știut, că în București se simte lipsa unei ape mai mari, care pe lângă serviciul de transport să-i slujească și pentru curățenie.

Legea contractelor de muncă este o lege, care regulează pe baze mai noi forma și cuprinsul, cum să se primească ucenici la meserii și prăvălii; e apoi contractul individual, care regulează condițiile de angajare pentru funcționari comerciali și industriali, cum și pentru muncitori calificați specialiști; în fine e contractul colectiv, în baza căruia se fac înțelegeri pentru salarii și condițiile de lucru, între patroni singuratici sau organizații (sindicat) de ale patronilor și de ale muncitorilor. — La discuția acestui proiect de lege a vorbit și dlul Nicolae Bratu, redactorul foii noastre și deputat de Sibiu. Vorbirea d sale o puteți citi la pagina 5 a foii de azi. Cei interesați să o citească cu atenție. Dl Bratu dorește chiar, ca să cunoască părerea rumunilor noastre de meseriași în această materie. Puteți deci să-i scrieți fără nici un încuraj.

După Foch—Sarail. N'au trecut decât abia câteva zile dela moartea marelui Foch. Acum se vestește din Paris, că a încetat din viață generalul Sarail, fostul comandant al trupelor franceze de pe frontul dela Salonic — Pierderea acestor doi comandanți, ne reamintește tuturor zilele de glorie, din timpul războiului mondial.

Parastasul mult regretatei doamne Emilia Dr. Rațiu s'a oficiat Duminecă 17 Martie 1929 în biserica Catedrală din Sibiu. A fost oficiat de un sobor de preoți în frunte cu episcopul Vasile. A luat parte foarte multă lume.

Mulțumită. Mulțumim din inimă tuturor celor ce au binevoit a lua parte la înmormântarea și parastasul adoratei și în veci neuitatei noastre mame și celor cari au depus flori pe sicriul ei. Familia Dr. Rațiu.

Hirotonire. Duminecă în 17 Martie a. c. a avut loc în Catedrala din Sibiu hirotonirea tânărului preot dl Marian Popescu. D-sa va prelua parohia comunei Hornorod din județul Hunedoara. — li dorim succes deplin în cariera pe care pășește.

Fraudele fiscale dela Târgu Mureș. După cum am mai scris, parchetul tribunalului din Târgu-Mureș a fost încunostințat, că la fabrica de zahăr din acea localitate, se săvârșesc fapte ce păgubesc statul cu multe milioane. Judecătorul de instrucție, însărcinat cu lămurirea acestei afaceri, a găsit de cuviință să dea mandate de arestare contra directorilor fabricii: Peter Kelety și Alexandru Kramer, cum și contra inspectorului financiar S. Stamate și a contabilului Paul Ionescu Jiu. Se vede însă că legăturile nu se opresc aici. Ele se întind până la București. De aceea dl judecător Stănescu a fost însărcinat cu continuarea cercetărilor la București. În urma acestor cercetări d-sa a cerut suspendarea din serviciu a dlui Cristu Simionescu directorul general al contribuțiilor (dărilor). Sunt nădejdi, că în curând să-i vedem puși la răcoare pe cei ce au păgubit statul.

Un fost ministru de finanțe polon dat în judecată. Camera poloneză a votat darea în judecată a fostului ministru de finanțe Czechowicz. El este învinuit, că a dat credite mari în afară de prevederile bugetului și fără a lua consimțământul Parlamentului. — Precum se vede și alie țări își au lingăii lor.

Un furt de 5 milioane. În ziua de 19 Martie, administrația financiară din Piatra-Neamț, a trimis prin poștă la București suma de 5 milioane, în bancnote de câte 1000 lei. Pachetul cu bani a fost predat de către 2 funcționari ai administrației financiare, conductorului poștal Alex. Florescu. Acesta împreună cu cărușagul poștei și cu ajutorul său Nacu, au transportat pachetul în vagonul poștal. În vagon pachetul a fost așezat peste altele. Între timp însă conductorul poștal Florescu, a părăsit vagonul, ducându-se să ia cărbuni. La reîntoarcere pachetul cu bani dispăruse. Fiind anunțate autoritățile, acestea au început cercetările arestând însă pe Florescu și pe cărușag deși ei susțin că sunt nevinovați.

Înștiințare. În conformitate cu ordinul Ministerului de Război No. 13881 din 23 II. 1929. Cercul de recrutare Sibiu pune în vedere tuturor ofițerilor de rezervă din fosta armată Austro-Ungară, care până în prezent nu și-au făcut cerere de primire în armata română pentru recunoașterea gradului avut, să se prezinte la acest cerc, cu toate actele ce au cel mai târziu până la 15 Maiu 1929. Cei care nu se vor conforma sus citatului ordin vor fi urmăriți și pe dată ce vor fi găsiți vor fi încorporați ca „omiși nomazi” făcând întreg serviciul militar sub arme cu gradul de soldat.

Teatru românesc în Sibiu. Reuniunea sf. Maria a femeilor române unite aranjează pentru scopuri de binefacere sub conducerea dlui D. Axente, o reprezentație teatrală urmată de dans în sala Unicum. Începutul la orele 8^{1/2} seara. Bilete se află la Foaia Poporului și în seara reprezentației la cassa.

Înștiințare. În ziua de 28 Aprilie a. c. se va ținea în Sibiu un târg de tauri, taurapi și junince.

Ce fel de concedii sunt acestea? La cele publicate sub acest titlu în numărul 9 al foii, am primit un răspuns mai lung, din care dăm următoarele: Sunt învățător de 34 ani, în care timp n'am avut nici un concediu. În postul de subvizor n'am ajuns în urma politice, ci în urma vredniciei. Postul acesta bugetar era vacant. Eu am fost numit dintre 4 competenți. Cum mi am împlinit serviciul, știu colegii învățători inspectați și forurile școlare superioare. În urma unui morb, pe baza certificatului medical, am cerut un concediu. La 31 Ian. a. c., comisia medicală dela Inspectoratul școlar Sibiu, mi-a acordat un concediu de boală de 3 luni. Trebuie să umblu în aer. Așa am eșit de vreo două ori din comună, având și o armă deși nu sunt vânător. Până în toamna trecută eu nici n'am folosit armă de vânat. În timpul concediului meu, forurile superioare s'au îngrijit de suplinitor. Acestea spre orientarea celor ce mă cunosc. Cu toată stima: Ilarie Comșa, dir. școlar, Mândra, jud. Făgăraș.

Pacea și guvernul ungar. Pactul Kellog, pentru înlăturarea războiului a fost ratificat (întărit) de cele mai multe și mai de seamă state din lume. Mai nou se anunță, că și Ungaria a primit acest pact. Dar la discuția ce s'a ivit cu această ocazie în Camera maghiară, primul-ministru, contele Bethlen, a declarat, că Ungaria stăruiește pentru schimbarea tratatelor de pace. Această schimbare, a spus contele Bethlen, se poate face și pe cale pașnică. — Cu alte cuvinte guvernul maghiar vrea să îmbete lumea cu apă rece.

Cercul studențesc Sibian din București organizează pentru a doua zi de Paști (1 Aprilie a. c.) o petrecere studențească la Râșinari, în localul Căminului Cultural. Seara la orele 6 va începe șezătoarea iar la orele 9^{1/2} dansul. Anunțul de față este o invitație pentru toți cei ce se interesează de manifestările culturale studențești.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: Nicolae Bratu

REX

RENUMITA

Bere de Paști

PREFECTURA JUDEȚULUI SIBIU, SERVICIUL FINANCIAR
Nr. 2178/929 F. 10696

Publicațiune de licitație

Prefectura județului Sibiu, vinde prin licitație publică, care se va ține în camera 30 a Prefecturii județului la 9 Aprilie 1929, la ora 10, un automobil uzat marca Steyer 6 Cylindri, typ. II., 6 locuri de șezut 12/40 H. P.

Ofertele închise și întocmite conform prevederilor legii contabilității publice art. 72—83, sunt de înaintat până la ora fixată. Prețul de strigare e 35.000 lei.

Automobilul se poate vedea în gara prefecturii zilnic între orele oficiale.

Ofertanții vor depune garanția de 10%, din prețul strigării, — în numerar sau efecte publice la adm. financiară sau la casieria serviciului financiar județean.

Intrucât prima licitație din lipsa de ofertanți, nu va avea rezultat, se va ține o nouă licitație în ziua de 18 Aprilie la aceeași oră și în același local.

Prețul automobilului se va plăti de adjudecător imediat după ce va fi aprobată licitația.

Sibiu, la 20 Martie 1929,

p. Prefec: Schöpp

Șeful serv.: Popa Nartea

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. C. 1121/928 și Nr. G. II 17509/928 a judecătoriei mixte Sibiu în favoarea reclamantului Vulcu Nicolae repr. prin adv. Dr. Pompiu Simonetti contra — loc. în Turnior pentru încasarea creanței de 1200 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Aprilie 1929 la ora 16 p. m. la fața locului în comuna Turnior pe hotarul Zăvoi la loc. datorașului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 căruș, 1 cal roșu, 1 cersă deșteptător și 1 masă în valoare de 7000 lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 1200 Lei cap., dobânzile cu 10%, conform deciziei iar speșele până acum stăvrite de 6008 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX: 1881 § 120.

Sibiu, la 25 Febr. 1929,

Kálmán, portărel.

De vânzare

o casă cu local de prăvălie, curte, sură cu 2 grădini sau eventual atelier sau magazin, toate de zid în stare bună, grădina circa 5 jrg. pământ și 85 mii de cărămidă cu preț moderat. A se adresa la Ioan Muntean, Tâlmaci.

10704

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. 6140/928 și Nr. G. II 12899/928 a judecătoriei mixte Sibiu în favoarea reclamantului Ioan Fataliga repr. prin adv. Dr. P. Simonetti contra — pentru încasarea creanței de 369 lei, și acc. se fixează termen de licitație pe 16 Aprilie 1929 ora 4 d. m. la fața locului în Sibiu str. Lupului Nr. 14 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 cal și mobile de casă în valoare de 8800 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 369 Lei, cap., dobânzile cu 10%, socotind din 1 Decembrie 1927, iar speșele până acum stăvrite de 498 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX: 1881 § 120.

Sibiu, la 20 Martie 1929,

Dr. Bacu, portărel

Se caută

doamnă văduvă la vârstă de 30—40 ani, pe lângă un salar convenabil, pentru conducerea casei unui funcționar văduv și cu bună situație în Sibiu. Se primește numai doamnă deosebit de plăcută. Poate fi și de la sate, dacă este vreo remanță aleasă și prezentabilă. Reflectentele se vor prezenta numai în persoană la: Biroul Dressand din strada Reginei Maria No. 51, Sibiu.

10648

Manutanța Garnizoanei Sibiu
10688

Publicațiune

Se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 9 Aprilie 1929 ora 10 dim. se va ține licitație publică în localul acestei manutanțe din str. Mihai Viteazul No. 1 pentru furnizarea a 4—5 vagoane făină albă de jimbă necesară pentru pâinea ofiterască.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 72 și următorii din legea contabilității publice, cu oferte închise.

Ofertanții vor avea asupra lor și garanția proporțională în recipisa Casei de Depuneri.

Șeful manutanței.

Spitalul de Boli Mintale, Sibiu
Nr. 512/929 10692

Anunț de licitație

Pentru aprovizionarea Spitalului de Boli Mintale, Spitalul Public și Institutul obșteic din Sibiu — cu alimentele necesare și anume:

Carne, untură, pâine, făină, grâu și coloniale se va ține o nouă licitație cu caracter urgent la 12 Aprilie 1929, ora 9 a. m., la biroul Spitalului de Boli Mintale din Sibiu.

Condițiile de licitație și caiele de sarcini se pot vedea zilnic între orele oficiale în fiecare birou dela aceste spitale.

Ofertele se vor înainta și se vor adjudeca conform art. 72—83 din legea contabilității publice.

Sibiu, la 11 Martie 1929.

Dir. Spitalului de Boli Mintale, Sibiu

Manutanța Garnizoanei Sibiu.
Nr. 385 10687

Publicațiune

Se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 9 Aprilie 1929 ora 10 dimineața se va ține licitație publică în localul acestei manutanțe din str. Mihai Viteazul Nr. 1 pentru vânzarea a 8—10 vagoane țărâțe ce posedă această manutanță.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 72 și următorii din legea contabilității publice.

Ofertanții vor avea asupra lor și garanția proporțională de 10%. Sibiu, 18 Martie 1929.

Șeful manutanței.

Auto de vânzare

marca Benz, aproape nou, solid construit și sigur cu 7 locuri, caroserie de piele, lumină electrică proprie automată.

Preț 180.000 lei.

Adresa: Sibiu, strada Dealului 14 etaj, sau telefon Nr. 201.

10684

„DREPTATEA“

reuniune de păstrare și credit ca însoțire în Florești

Convocare

„Dreptatea“ reuniune de păstrare și credit ca însoțire în Florești, jud. Cluj, își va ține a

XXIII-a adunare generală

în ziua de 26 Mai 1929, la orele 4 p. m. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Alegerea alor doi verificatori.
3. Raportul direcțiunii și a comitetului de cenzori, precum și votarea absoluturii și împărțirea profitului net.
4. Fixarea marcelor de prezență.
5. Eventuale propuneri.
6. Închiderea adunării.

La această adunare sunt invitați toți membrii reuniunii. Florești, 8 Februarie 1929.

Direcțiunea.

Vânzare ieftină de dantele până la 31 Martie

M. Breckner
SIBIU 10683

Moară de vânzare

Moară sistematică, construcție nouă manată cu apă, situată în comuna mare, 8 pietri, 2 cilindri, curățitor, mașină de gră, sură, g. ajd, grădina, se vând prin licitație publică la 7 Aprilie, la primăria din Orlat, jud. Sibiu.

10679

Primăria orașului Ocna-Sibiului
Nr. 702/929 10699

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că târgul de mărfuri se va ține în ziua de 2 Aprilie 1929 a treia zi de Sf. Paști.

Primăria orașului Ocna-Sibiului

Publicațiune

Primăria comunei Sebeșul de Jos, jud. Sibiu, dă la licitație publică pământul Mantelii Fătu, în ziua de 25 Martie 1929 ora 2 după masă.

Prețul strigării este 25000 lei.

Primăria comunală 10644

A apărut

Tândală la teatru

pieșă comică, de Emanoil Suciu, se poate procura dela autor în Peșor, p. u. Bărgăș jud. Târnava-Mare, precum și dela Librăriile principale. Preț 15 Lei.

10710

Scoala Militară de Infanterie
Nr. 2 Sibiu 10700

Publicațiune

În conformitate cu Instrucțiunile ministeriale Nr. 4434/1929, se publică spre cunoștința generală, că în ziua de 8 Aprilie 1929, ora 10 jum., se va ține licitație publică, prin oferte scrise în localul Școlii Militare de Infanterie Nr. 2 Sibiu, pentru aprovizionarea a 150 vagoane lemne de foc esență tare.

Condițiile și caiele de sarcini respectiv, se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria Serviciului Aprovizionării Școlii, între orele 9—12 și 3—5.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 72—83, din Legea Contabilității publice.

Concurenții vor fi însoțiți de garanție de 10%, din valoarea furniturii.

Comandantul.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 15 Aprilie 1929 la orele 8 d. m., se va ține în localul școlii primare de stat din Rușiori licitație publică pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție pentru școala primară de stat din loc.

Licitatia se va ține în conformitate cu legea contabilității publice art. 72—83 și cu condițiile generale pentru întreprinderi de lucrări publice.

Domnii concurenți vor depune odată cu oferta și o garanție de 3%, la valoarea ofertei, în numerar sau efecte garantate de stat.

Devizile, planurile, condițiile generale și caiele de sarcini precum și orice alte informații se pot obține la școala primară de stat din loc.

Comitetul școlar de construcție.

10720

„ȚARA OLTULUI“, cooperativă de aprovizionare și desfacere în comun, Viștea de Jos, jud. Făgăraș.

CONVOCARE

Membrii Cooperativelor de aprovizionare și desfacere în comun „ȚARA OLTULUI“, se convoacă prin aceasta la

a V-a adunare generală ordinară

care se va ține în ziua de 7 Aprilie 1929, la orele 3 p. m., în localul Școlii primare de Stat din Viștea de Jos cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul Consiliului de Administrație și Comisiei cenzorilor.
3. Aprobarea bilanțului, Contul Profit și Pierdere; repartizarea beneficiului, Descărcarea Consiliului de administrație pentru gestiunea anului 1928.
4. Aprobarea intrării și ieșirii membrilor în anul 1928.
5. Fixarea sumei maxime ce se va putea imprumuta dela Centrală sau Federală.
6. Bugetul anului 1929.
7. Alegerea a 4 membri în Cons. de administrație.
8. Alegerea Comisiei cenzorilor și supleanților.

Viștea de Jos, la 4 Februarie 1929.

Consiliul de Administrație.

Repartizarea beneficiului

Fondul de Rezervă 12.452—
Dividendă 16%, asupra capitalului vărsat 65.876—
Fond de prevedere 5.199—

Total Lei 83.027—

Active

	Lei b.
Casa	21.191—
Mărfuri generale	1.324.626—
Mărfuri și edecuri	64.126—
Capital la Centrală Coop.	25.064—
Capital la B. P. „Viștea“	50.825—
Capital la diverse societăți	18.900—
Imprumut la Școala Primară	80.000—
Avans la mărfuri	6.157—
Cereale	121.691—
	1.662.580—

Debit

	Lei b.
Cheltuieli generale	28.177—
Salarii	86.490—
Impozite	18.133—
Chirii	9.630—
Dobânzi	27.919—
Dobânzi fondului cultural și filantropic	1.206—
Dobânzi fondului de rezervă	5.800—
Dobânzi fondului de prevedere	11.188—
Dobânzi fondului mobilier	3.220—
Beneficiu	83.027—
	274.790—

Viștea de Jos, la 31 Decembrie 1928.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Anguștin Șandru m. p. Nicolae D. Grapă m. p. Vasile N. M. Stanciu m. p. Simion Țarog m. p.
Gheorghe Boțoman m. p. Dumitru St. Cârje m. p. Gheorghe D. Neagoe m. p. Vasile V. Șofar m. p.

COMISIA CENZORILOR

Ermolae Țarog m. p.

Gheorghe Danca m. p.

Adrian Borzea m. p.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1928

Passive

	Lei b.
Capital social	505.207—
Fond de rezervă	63.795—
Fond de prevedere	123.073—
Fondul cultural	9.888—
Fond filantropic	3.376—
Fond amort. mobilierului	35.425—
Cont curent Centrală: marfă	74.300—
Diverși creditori și efecte de plată	764.488—
Profit și pierdere	83.027—
	1.662.580—

Contul Profit și Pierdere

Credit

	Lei b.
Din desfacerea mărfurilor	262.337.30
Dividende și dobânzi	12.452.70
	274.790—

Magazin Universal

Cel mai ieftin izvor de cumpărat marfă de parfumerie, (parfum de Paști), pânzetură, ciorapi, bretele, tricotate.

10652

Cooperativa „Vulturul”
caută un crâșmar
pentru restaurant în cen-
trul comunei Șercaia, jud.
Făgăraș. Direcțiunea.

10708

Edificiu nou

3 odăi, bucătărie, odăie de baie
cu toate cele necesare, 115 m.²
Loc zidit, grădina mare de 1868 m.²
de vânzare cu condiții favo-
rabile. Se poate ocupa la 1 Mai
1929. Amănunte la G. Lang Sibiu,
Căminul Rosenfeld, strada B. 38.

10709

De vânzare

Imediat casă cu local de birt și
prăvălie în stradă principală, în
orașul Hațeg. Informațiuni la:
Banca Centrală, Sucursala Hațeg.

10703

Casă mare cu etaj

lângă gara Sibiu

cu 2 corți, 5 prăvălii, 21 camere,
grajd, este de vânzare. In-
formațiuni la proprietarul Fr.
Connert, Sibiu, strada Gus-
serței No. 87.

10845

Vând casă nouă

La poartă (proiecție băcănie și
restaurant), compusă din 2 ca-
mere, 2 bucătării, 2 spăle și 2
pivnițe; jumătate funcționează ca
băcănie și se bucură de o bună
clientelă. Se pot face și înlesniri
de plată. Adresa: Anna Al. Roth
Sibiu, strada Lazaret E.

10722

Motor de benzină

Bun pentru moară, 16 Hp. în stare
bună de vânzare, preț ieftin, con-
dițiuni avantajoase. Se poate
vedea și informațiuni la Vasile
Popa preot, Sebeș-Alba strada I.
Paraschiv 20.

10682

A sosit un mare
transport de ghețe
tot soiul de noutăți.

Prețurile cele mai ieftine.

Herman Friedmann

Prăvălie de ghețe
SIBIU, str. Oancei No 11

10693

Beția

Cine vrea să scape de pa-
tina aceasta urticantă să in-
trebuințeze „Antibetismul Ver-
tes” scutit legal, preparat de
mult încercat, care desigură
betivul de bluturi spirituoase.
Fără firă gust se poate da
pătimașului fără știrea lui. Mii
și mii scrisori de recunoștință.
2 flacoane 850 lei. Spesele po-
stale și ambalaj în regie pro-
pria la Farmacia „Vulturul
Alb” Logoj, No. 34 Banat.

BICICLETE

mărcile cele mai bune

Mașini de cusut

Trăsuri de copii

patetoane „His Masters Voice”
și Columbia, recomandă cu
prețuri ieftine și înlesniri fa-
vorabile de plată.

HANS KRAUS

SIBIU, str. Faurului 20

10713

E. DIEKER, dentist

și-a închis atelierul său din cauza
mutării în strada Tribunalului No. 17
până după Paști.

10695

Serbători fericite dorește:

Direcțiunea Cinematografului „APOLLO”.

Director. I. D. Petri.

Pentru serbătorile Paștilor

Cine doarește vin bun de la 18—30 lei litru, precum
și tot felul de băuturi tari și dulci cu preț de con-
curență să se adreseze cu toată încrederea la

Traian Marian

Prima Fabrică Română de Liche și Rom

Sibiu, strada Turnului No. 48

10680

Vindem foarte favorabil

STABILIMENT cinematografic

aparat de proiecție de calitate I mașină electrică
automatică, pânză, mașină de rulat, voltmetru etc.
produce totodată lumină electrică

pentru mori, case, acarete etc

Prețul 120.000 Lei. A se interesa la Cinema Popular

Sibiu strada podului 7.

10719

ADOLF ZIEGLER
SCULPTOR IN PIATRĂ
SIBIU, STR. SĂRII 20

Pietri de
Pietri de
Pietri de
Pietri de
în toate
Lucrări de

mormânt
edificat
mori
tocilărie
soluțiile de piatră
branșe

10705

Fabrică de mașini de cusut

bine introdusă în România

caută pentru lărgirea cercului de reprezentanță

Reprezentant voiajor de branșe

pe bază de proviziune.

Oferte în scris cu fotografie și menționarea
amănunțită a ocupației de până acum să
se menținze la Ala Haasenstien & Vogler,
Dresden sub. No. 77.

10711

Gospodărie

în Noerich, situată la
drum de țară 1/2 km. de
părtare de gară e de vân-
zare imediat cu condițiuni
favorabile. Există edificii
de economie și inventar.
Complexul întreg e ca
50 jugăre. Dintre acestea
sunt 38 jugăre livadă și
pășune, 12 jugăre pământ
arabil. A se interesa la
Dr. Bréstowsky, Noerich.

10712

Parfumuri de Paști

în sortiment bogat la

Drogheria LOEW

Sibiu, str. Reg. Maria 32

10694

Pentru

Primăvară

recomandăm nou sositele

Mantouri de dame

Pardesie de domni

Mantale de copii

Rochițe de copii

Pantaloni de tirolezi

etc. etc.

Trăsuri de închis
pentru copii

Gramofone

Columbia, His Masters etc.

Au sosit cele mai noi
plăci de gramofone în
mare alegere.

E rentabil a le privi!

Nu e obligatorie cumpărarea

M. BRECKNER

SIBIU 10684

BERE TREI STEJARI



Bere de Martie

de calitate renumită care se bucură de
o mare plăcere, sosește înainte de serbătorile
de Paști iară la vânzare.

10721

Stofe de dame

10690

pentru mantale și rochii de la 120 lei în sus
Pedele de Madras în mare alegere cu prețuri
foarte ieftine de la 360 lei în sus, precum și covoare,
garnituri de pat și pânzetură, la

ABR. SCHLESINGER

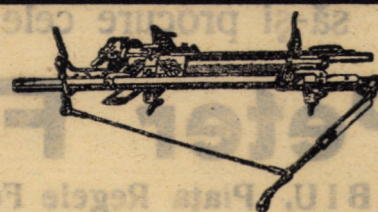
Sibiu, Piața Regele Ferdinand 1.

De vânzare

10642

o instalație completă de moară folosită consist-
tând din: 1 postament de moară dublu cu 2 perechi de pietri,
1 Curățitoare de grâu combinat. 1 Ciurător (Plasichter) și
1 Motor de motorină 35 H.P. fabricant Oers & Bauer.

Gustav Liebhardt, fabrica de mașini și întreprindere
pentru construcție de mori, Apoldul de sus, județul Sibiu.



10677

MAȘINI de TRICOTAT

Reprezentanța și depozitul firmei

„CLAES & FLEMTJE, MÜHLHAUSEN

una din cele mai mari fabrici germane
pentru mașini de tricotate, la

„STANDARD”

Întreprindere tehnică comercială

SIBIU, Piața Unirii 10

Depozit în permanență;

MAȘINI DE TREERAT

fabr. „Soc. An. Rom. pentru Comerțul de ma-
șini Agricole” (ELSŐ MAGYAR), Cormic tractor
pentru petrol, Locomobile precum și Motoare
de petrol, benzină și Diesel.

MAȘINI pentru lucrarea lemnului. Toate
mașinile pentru atelierele de reparat automobile.

Toate mașinile pt. industrie



Expedițiunea de vânătoare cu un Internațional „Special Delivery”, pe malurile unui mare fluviu în inima Africei.

PRIN DESELE PĂDURI ALE AFRICEI.....

Echipând o expedițiune de vânătoare pentru sălbaticul interior al Africei încredințată chestiunea transportului autocamioanelor INTERNAȚIONAL — astfel sună părerea membrilor expedițiunii științifice Walker—Arbathnot.

Expedițiunea de explorare a avut de luptat cu toate peripețiile unei astfel de întreprinderi bazându-se succesul ei numai pe autocamioanele INTERNAȚIONAL, cari au parcurs 9000 mile engleze prin păduri dese și peste dealuri și munți fără nici o urmă de drum. Scopul expedițiunii a fost colecționarea de animale și plante pentru Universitatea Stanford și Muzeul Carnegie. Autocamioanele cari s-au folosit la această expedițiune au dat o dovadă strălucită de rezistență și siguranță cu care funcționează autocamioanele INTERNAȚIONAL.

Internaționalele cari au pătruns în regiunea dela Tanganyika, în inima ne-explorată a Africei, au fost autocamioanele „Special Delivery”, construite anume pentru transporturi în condițiuni dificile și rapide. Presurați în toate colțurile lumii, mil de mil din acest model popular își servesc proprietarii, în condițiuni mai puțin aventuroase, cu aceeași rezistență și siguranță.



REPREZENTANȚĂ

Prișcu & Co.
SIBIU

Atențiune

Cine dorește să se

îmbrace ieftin

să-și procure cele trebuincioase dela

Peter Fleischer

SIBIU, Piața Regele Ferdinand (Piața Mare) Nr. 6

La vederea mărfii vă veți convinge de prețurile ieftine.

Buziaș, Băile minerale

Nauheimul românesc

cu ape minerale radioactive feruginoase, foarte bogate de acid carbonic. Cu efect mare la **boalele organice de inimă** sau arteriosclerotice, la aortă, după podagră cu anemie, reumatismul și morburile de nervi după infecțiunile acute sau cronice și la contribuțiunile circulației sângelui.

La boalele de rinichi, catar de vezică, la **morburile femeiești**, neplăcerile climaterice.

Băi naturale acido-carbonice, feruginoase, cure de beut, tratament medical de specialitate, bucătărie excelentă, hotel de primul rang, penziune dietetică cu prețuri moderate.

Bazin nou,
modern de înotat cu plajă de soare

Sezon dela 15 Maiu—1 Octomvrie

Prospecte și deslășiri cu plăcere.

Direcțiunea Băilor
Buziaș, Banat.

10707

„AVRIGEANA“

CASA DE ECONOMII S. A.

Sucursala Sibiu, str. Avram Iancu 6

Secție specială pentru AMERICA. — Corespondență în limba engleză — (Lăsăminte, succesiuni, emigrări, repatrieri, viza pașapoartelor cetățenilor americani, orice chestiuni în legătură cu AMERICA).

Încuviințează împrumuturi țărănești cu garanții și pe hipot.

PRIMEȘTE DEPUNERI pe libele la vedere și pe termen solvind dobânzile cele mai urcate **adică 12%, până la 14%**, după mărimea sumei și termenul legat. La sume mai mari acordă condițiuni speciale. — La depunerile bisericeilor, comunelor, școlilor, instituțiilor de binefaceri, acordă condițiuni de favor.

Mijloceste cumpărări și vânzări de imobile și valori.

Cumpără și vinde monede străine! Face tot felul de afaceri bancare. Informațiuni și deslășiri se dau gratuit.

10717

Enciclopedia competentă
începe acum să apară



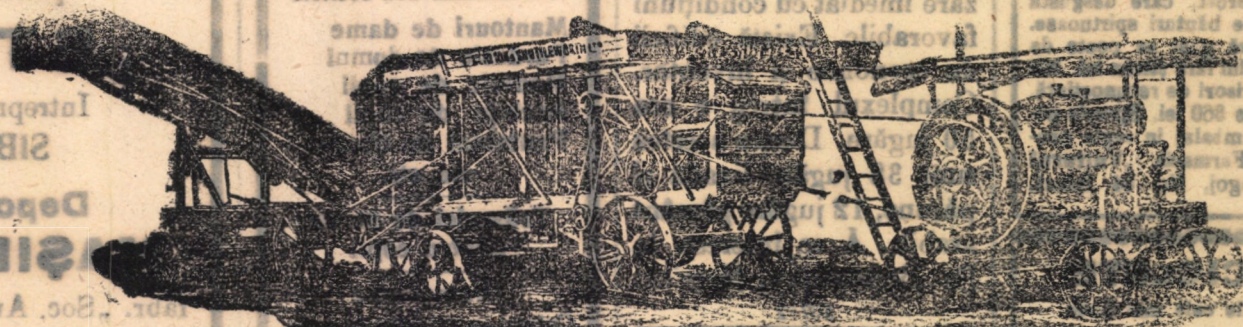
20 volume, 203.000 articole, 160.000 chipuri, tratat de peste 600 savanți.

Prețul redus de subscripție 200—300 Lei lunar numai până la 30 Aprilie 1929

Cereți broșura gratuită: Der Grosse Brockhaus neu von A—Z, din care veți afla toate detaliile dela Librăria Kraft & Drotleff s. n. Sibiu, căsuța poștală Nr. 79.

Garnituri de treerat Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth

sunt și rămân
cele mai bune



Ca mașină motrică furnizez după plăcere motoare Diesel (motorină) sau motoare de benzină, fabricat Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth precum și tractoare Fordson.

Condițiuni de plată favorabile!

firma **CAROL F. JICKELI**, Sibiu și Alba-Iulia

depozit și reprezentanța fabricii Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth.

10649